

IZJAVA O MREŽI 2023.

Donijeta od Odbora direktora Željezničke infrastrukture Crne Gore AD –
Podgorica

Odluka broj: 3500/1 od 17.03.2022. godine

Stupa na snagu 11.12.2022. godine

Važi za red vožnje 2022/2023

Sadržaj

1. OPŠTE INFORMACIJE.....	8
1.1.Uvod.....	8
1.2.Svrha.....	10
1.3.Pravni okvir.....	10
1.4.Pravni status.....	10
1.4.1.Odgovornost.....	10
1.4.2.Procedura žalbe.....	11
1.5. Struktura Izjave o mreži.....	11
1.6. Period važenja i postupak ažuriranja.....	11
1.7. Objavljivanje.....	12
1.8. Kontakti.....	12
1.9. Međunarodna saradnja upravljača infrastrukture.....	12
2. USLOVI PRISTUPA.....	13
2.1. Opšti uslovi pristupa.....	13
2.1.1. Uslovi za podnošenje zahtjeva za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta.....	13
2.1.2. Usluge željezničkog prevoza.....	14
2.1.3. Sertifikat o bezbjednosti i licenca za prevoz.....	14
2.1.4. Ugovor o korišćenju željezničke infrastrukture.....	14
2.1.5. Okvirni sporazum.....	15
2.1.6. Pokriće odgovornosti – osiguranje.....	15
2.2. Prevoz naročitih pošiljki.....	15
2.3. Prevoz opasnih materija.....	16
2.4. Postupak prijema željezničkih vozila.....	16
2.5. Postupak prijema osoblja.....	17
3. INFRASTRUKTURA.....	18
3.1. Veličina mreže.....	18
3.1.1. Granice.....	18
3.1.2. Industrijski kolosjeci.....	19
3.2. Opis mreže.....	19
3.3. Tehnički normativi pruga na mreži željezničke infrastrukture Crne Gore.....	19
3.4. Sistem upravljanja saobraćajem i komunikacioni sistemi.....	20
3.5. Telekomunikacioni sistem.....	20
3.6. Opremljenost mreže auto-stop uređajima.....	21
3.7. Ograničenja u saobraćaju.....	21
3.8. Vrijeme raspoloživosti infrastrukture.....	21
3.9. Službena mjesta za prijem i otpremu putnika.....	21
3.10. Službena mjesta za utovar i istovar praćenih automobila.....	21
3.11. Manipulativna mjesta.....	22
3.12. Tehnički kapaciteti za pružanje usluga.....	22

3.12.1. Stanice za ranžiranje vozova	22
3.12.2. Kolosjeci za gariranje	22
3.12.3. Kolske vage i mjerači tovarnog profila	23
3.12.4. Rampe za utovar i istovar robe	23
3.13. Razvojni projekti na infrastrukturi	23
4. DODJELA KAPACITETA	24
4.1. Opis procedure	24
4.1.1. Način dodjele kapaciteta.....	25
4.1.2. Mjerodavna tijela uključena u postupak dodjele kapaciteta i njihova odgovornost....	25
4.2. Dinamika podnošenja zahtjeva i dodjela kapaciteta	25
4.2.1. Dinamika podnošenja zahtjeva za godišnji red vožnje.....	25
4.2.2. Plan predaje zahtjeva za dodjelu kapaciteta izvan postupka izrade godišnjeg reda vožnje (Ad hoc)	26
4.2.3. Dodjela kapaciteta tokom važećeg reda vožnje za kraći vremenski period pružanja usluge, uzimajući u obzir redovne izmjene i dopune godišnjeg reda vožnje	26
4.3. Postupak dodjele kapaciteta	26
4.3.1. Postupak usaglašavanja	27
4.3.2. Postupak rješavanja sporova.....	28
4.3.3. Zagušena infrastruktura	28
4.4. Dodjela kapaciteta za vozove za održavanje i rekonstrukciju.....	29
4.5. Dodjela kapaciteta za korišćenje uslužnih objekata	29
4.6. Pravila otkazivanja kapaciteta, trasa i vozova.....	30
4.7. Prevoz naročitih pošiljki.....	31
4.8. Prevoz opasnih materija	31
4.9. Posebne mjere koje se primjenjuju u slučaju poremećaja saobraćaja	32
5. USLUGE.....	33
5.1. Minimalni pristupni paket usluga.....	33
5.2. Pristup prugom do uslužnih objekata i njihovo korišćenje	34
5.3. Dodatne usluge.....	34
5.4. Prateće usluge.....	35
5.5. Usluge operatera.....	35
5.6. Usluge održavanja	37
6. TARIFA	38
6.1. Metode određivanja naknada	38
6.1.1. Minimalni pristupni paket	38
6.1.2. Pristup prugom do uslužnih objekata i njihovo korišćenje.....	40
➤ Kolosjeci za gariranje.....	41
➤ Kolske vage	42
6.1.3. Dodatne usluge	43
➤ Cijena električne energije za potrošače elektro vuče	43

IZJAVA O MREŽI 2023.

6.1.4. Prateće usluge	44
6.2. Otkazivanje vozne trase ili planirane vožnje.....	44
6.2.1. Otkazivanje vozne trase.....	44
6.2.2. Otkazivanje vožnje voza.....	45
6.3. Promjena vozne trase	45
6.4. Promjena cijene	45
6.5. Sistem pokazatelja kvaliteta prevoza (kašnjenje vozova).....	45
6.6. Izuzeci pri tarifiranju.....	46
6.7. Način plaćanja.....	46
6.8. Osiguranje plaćanja.....	47
PRILOZI.....	48

IZJAVA O MREŽI 2023.

Pojmovi koji se koriste u Izjavi o mreži:

Pojam	Značenje
Ad –hoc zahtjev	Zahtjev za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta kojim se traži dodjela trase voza izvan postupka dodjele trasa za godišnji red vožnje
Industrijski kolosjek	Željeznički kolosjek koji se priključuje na infrastrukturu i služi za dopremanje i otpremanje robe za vlasnika, odnosno nosioca prava korišćenja tog kolosjeka
IP	Internet protocol
Javni prevoz	Prevoz putnika i/ili robe, koji je dostupan svim korisnicima pod jednakim uslovima
Kapacitet infrastrukture	Ukupan broj trasa vozova koji omogućava infrastruktura na određenoj dionici pruge, za predmetni red vožnje
Licenca za prevoz	Isprava kojom se stiču prava za obavljanje svih ili posebnih vrsta prevoza u željezničkom saobraćaju
Licenca za upravljanje željezničkom infrastrukturom	Isprava kojom se stiče pravo na upravljanje infrastrukturom
Manipulativna mjesta	Sva službena mjesta otvorena za robni rad gdje se vrši prijem i otprema pošiljaka
One Stop Shop	Predstavnik Upravljača infrastrukture koji zajedno sa predstavnicima drugih upravljača infrastrukture čini međunarodnu mrežu kojom se korisnicima olakšava pristup međunarodnoj željezničkoj infrastrukturi
Pravo pristupa	Pravo željezničkog prevoznika da koristi željezničku infrastrukturu
Prevoz putnika od javnog interesa	Prevoz kojim se pružaju usluge prevoza radi zadovoljavanja društveno-socijalnih potreba na nediskriminatornoj osnovi i kontinuirano
Red vožnje	Akt upravljača infrastrukture kojim se utvrđuje plan saobraćaja vozova
Sertifikat o bezbjednosti za prevoz	Isprava o ispunjenosti uslova za bezbjedno obavljanje željezničkog saobraćaja
Sertifikat o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom	Isprava o ispunjenosti uslova za bezbjedno upravljanje infrastrukturom
Trasa	Kapacitet infrastrukture potreban za saobraćanje voza između dva službena mjesta, u određeno vrijeme i pod tačno utvrđenim tehničko-tehnološkim uslovima na infrastrukturi
Ugovor o korišćenju infrastrukture	Ugovor kojim se uređuju međusobna prava i obaveze između upravljača infrastrukture i željezničkog prevoznika
Upravljač infrastrukture	Pravno lice koje upravlja infrastrukturom
Zagušena infrastruktura	Dio infrastrukture na kojoj potražnja za infrastrukturnim kapacitetom ne može biti u potpunosti zadovoljena čak i nakon sprovođenja postupka usaglašavanja dodjele infrastrukturnog kapaciteta

IZJAVA O MREŽI 2023.

Željeznički prevoznik	Pravno lice koje obavlja javni prevoz putnika, odnosno prevoz za sopstvene potrebe u željezničkom saobraćaju, kojim se obezbjeđuje vuča vozova ili pružanje samo usluga vuče vozova
-----------------------	---

IZJAVA O MREŽI 2023.

Skraćenice koje se koriste u Izjavi o mreži:

Skraćenica	Značenje
CRPS	Centralni registar privrednih subjekata
DG	Državna granica
FTE	Evropska organizacija željezničkih prevoznika (Forum Train Europe)
GIŠ	Gornja ivica šine
KM	Kontaktna mreža
MC	AD MONTECARGO Podgorica
OSS	One Stop Shop
OŽVS	Održavanje željezničkih voznih sredstava AD Podgorica
RID	Pravilnik o međunarodnom prevozu opasnih materija željeznicom
RNE	Udruženje evropskih upravljača željezničkom infrastrukturom (Rail Net Europe)
TK	Telekomanda
UI	Upravljač infrastrukture
UIC	Međunarodna željeznička unija
ŽICG	Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica
ŽP	Željeznički prevoznik
ŽPCG	Željeznički prevoz Crne Gore AD Podgorica

1. OPŠTE INFORMACIJE

1.1.Uvod

Saglasno Strategiji Vlade Crne Gore o restrukturiranju Željeznice Crne Gore AD Podgorica, vanredna Skupština akcionara Željeznice Crne Gore AD Podgorica, je na sjednici održanoj dana 02.07.2008. godine donijela Odluku o restrukturiranju Željeznice Crne Gore AD Podgorica na dva nezavisna akcionarska društva – Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica i Željeznički prevoz Crne Gore AD Podgorica.

Željeznička Infrastruktura Crne Gore AD-Podgorica (u daljem tekstu ŽICG) je upravljač željezničke infrastrukture u Crnoj Gori, ima svojstvo pravnog lica i u granicama predmeta poslovanja samostalno istupa u pravnom smislu, zaključuje pravne poslove i preuzima druge pravne radnje od značaja za obavljanje djelatnosti. Dana 09.07.2008. godine, u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici registrovana je: ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD-PODGORICA, pod registarskim brojem 4-0008771/001, kao Akcionarsko Društvo.

Željeznička infrastruktura je, izuzimajući industrijske kolosjake, javno dobro u opštoj upotrebi, u državnoj je svojini i dostupna je na korišćenje pod jednakim uslovima svim zainteresovanim privrednim društvima koja obavljaju prevoz, na način koji je propisan Zakonom o željeznici.

Upravljanje željezničkom infrastrukturom je djelatnost od opšteg interesa. Upravljanje infrastrukturom podrazumijeva organizovanje, regulisanje željezničkog saobraćaja, održavanje i zaštitu infrastrukture.

ŽICG upravlja željezničkom mrežom od 327,72 km.

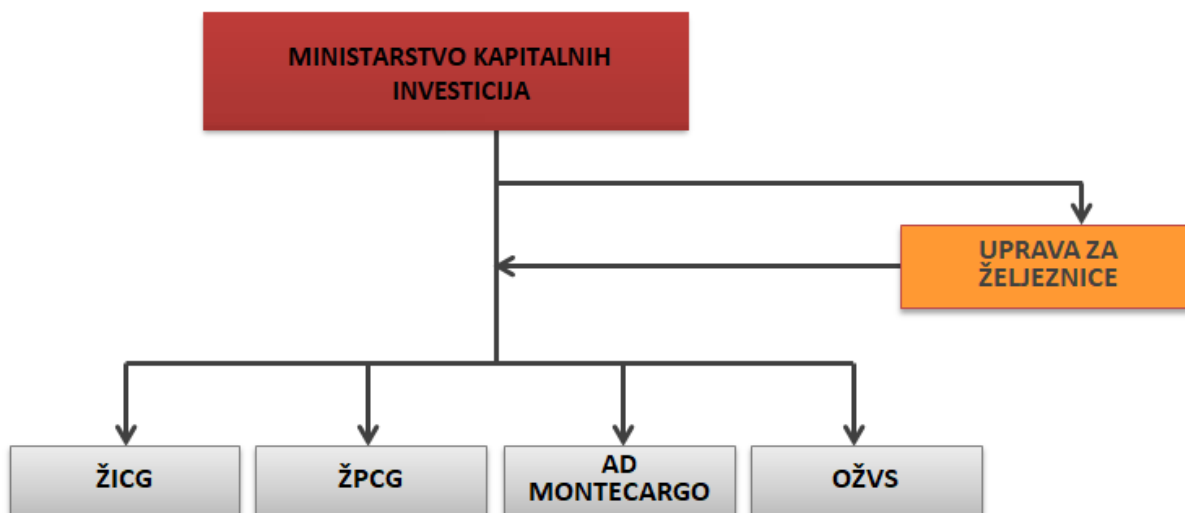
Prema Zakonu o željeznici Izjava o mreži sadrži:

- prikaz karakteristika infrastrukture koja je na raspolaganju podnosiocima zahtjeva;
- uslove za dodjelu kapaciteta infrastrukture;
- postupke i kriterijume za raspodjelu kapaciteta infrastrukture;
- kriterijume za utvrđivanje troškova i naknada za korišćenje infrastrukture;
- postupke pri opterećenju infrastrukture i
- druge podatke od značaja za dodjelu kapaciteta infrastrukture.

Organizaciona šema ŽICG

Organizacija željezničkog sektora u CG

1.2.Svrha

Svrha ove Izjave o mreži je da pruži jedinstven izvor osnovnih informacija koje su potrebne i dovoljne željezničkim prevoznicima, kako bi mogli da pruže usluge prevoza na željezničkoj infrastrukturi kojom upravlja ŽICG.

Izjava o mreži je akt upravljača infrastrukture sa detaljnim prikazom raspoložive infrastrukture, namijenjen prevoznicima koji podnose zahtjev za dodjelu kapaciteta infrastrukture (Izgled obrasca dat je u Prilogu 1a).

1.3.Pravni okvir

Funkcionisanje željezničke infrastrukture i saobraćaja na željezničkoj mreži regulisano je u skladu sa pravnom regulativom Crne Gore i aktima Upravljača infrastrukture. Željeznički prevoznik se pri obavljanju prevoza mora pridržavati svih pravnih normi sadržanih u međunarodnim izvorima prava kao i nacionalnim zakonskim i podzakonskim aktima. Propise i procedure koje se odnose na prevoznike u Crnoj Gori određuje Ministarstvo kapitalnih investicija u saradnji sa Upravom za željeznice i ŽICG.

Prilikom izrade ovog dokumenta korišćenje su preporuke i direktive EU.

U Prilogu 1c nalazi se spisak evropske regulative, nacionalnih zakona, podzakonskih akata i pravilnika koji se pominju u dokumentu i koji su korišćeni za izradu Izjave o mreži.

1.4.Pravni status

Izjava o mreži služi prvenstveno kao izvor informacija za željezničke prevoznike. Ugovor o korišćenju željezničke infrastrukture koji sklapaju upravljač infrastrukture i željeznički prevoznik može upućivati na određene djelove Izjave o mreži čime ti djelovi postaju obavezujući za ugovorne strane.

ŽICG je na osnovu Zakona o željeznici dužna da svake godine donosi i objavljuje Izjavu o mreži, redovno je ažurira i po potrebi mijenja.

Izjava o mreži se objavljuje na internet stranici ŽICG (www.zicg.me), na crnogorskom i engleskom jeziku. U slučaju nepodudaranja crnogorske i engleske verzije teksta, mjerodavna je crnogorska.

1.4.1.Odgovornost

ŽICG je odgovorna za tačnost informacija u Izjavi o mreži, ali ne odgovara za štetu koja nastane zbog štamparskih grešaka u Izjavi o mreži.

Izjava o mreži je izrađena na osnovu informacija koje su bile dostupne do 01.01.2022. godine i usklađena je sa zakonodavstvom važećim u momentu pripreme ovog dokumenta. Zakonodavstvo koje je u procesu pripreme dok je rađen dokument Izjava o mreži, nije uzeto u obzir. Svi propisi i tehnički dokumenti koji stupe na snagu nakon objavljivanja ove Izjave o mreži biće primjenjivi i treba ih uzeti u obzir prilikom tumačenja ove Izjave o mreži.

1.4.2. Procedura žalbe

Željeznički prevoznik, može podnijeti žalbu Upravi za željeznice, u momentu kada smatra da se prema njemu u odnosu na druge podnosiocima zahtjeva za dodjelu kapaciteta infrastrukture, postupka nejednako (diskriminatorno) ili na bilo koji drugi način trpi štetu u vezi Izjave o mreži, u pogledu:

- kriterijuma koje ona postavlja,
- postupaka dodjele kapaciteta željezničke infrastrukture i rezultata te dodjele,
- kriterijuma za određivanje naknada za korišćenje infrastrukture,
- visine i strukture cijena za korišćenje kapaciteta infrastrukture,
- ostalih slučajeva koji se odnose na osiguranje pristupa i korišćenja željezničke infrastrukture.

Podnosilac zahtjeva može u vezi ove Izjave o mreži pokrenuti postupak pravne zaštite. Takođe, može podnijeti žalbu i na odluku ŽICG o izmjenama i dopunama Izjave o mreži.

Pokretanje postupka pravne zaštite ne odlaže stupanje na snagu Izjave o mreži.

1.5. Struktura Izjave o mreži

Ova Izjava o mreži je urađena u skladu sa strukturom Izjave o mreži koja je usvojena u okviru međunarodne organizacije **RNE**, udruženja evropskih upravljača željezničkom infrastrukturom (www.rne.eu). Usvojena struktura Izjave o mreži omogućava da izjave o mreži različitih upravljača infrastrukture iz različitih država budu ujednačene i da sadrže približno iste informacije.

Struktura Izjave o mreži		
Red. br.	Poglavlje Izjave o mreži	Sadržaj (opis) poglavlja
1.	Opšte informacije	Sadrži ciljeve izdavanja Izjave o mreži
2.	Uslovi pristupa	Daje uslove koje željeznički prevoznik treba da ispunjava za pristup željezničkoj infrastrukturi
3.	Infrastruktura	Sadrži opis željezničke infrastrukture kojom upravlja ŽICG
4.	Dodjela kapaciteta	Određuje postupak i uslove dodjeljivanja infrastrukturnog kapaciteta
5.	Usluge	Sadrži opis usluga koje pruža ŽICG
6.	Tarifa	Sadrži opis metode za obračun naknada za korišćenje željezničke infrastrukture i usluga koje pruža ŽICG

1.6. Period važenja i postupak ažuriranja

Period važenja Izjave o mreži je vezan za period trajanja godišnjeg reda vožnje.

IZJAVA O MREŽI 2023.

Ova Izjava o mreži se odnosi na:

- pristup željezničkoj infrastrukturi i korišćenje željezničke infrastrukture za vrijeme važenja reda vožnje 2022./2023. godine,
- postupak dodjeljivanja infrastrukturnih kapaciteta za red vožnje 2022./2023. godine.

Red vožnje 2022./2023. nastupa 11. decembra 2022. godine, a završava se 09. decembra 2023. godine.

ŽICG će redovno ažurirati Izjavu o mreži u slučaju izmjena važnih informacija koje su objavljene. Sve izmjene i dopune Izjave o mreži će biti objavljene na web stranici www.zicg.me.

ŽICG će o donošenju izmjena i dopuna blagovremeno obavijestiti željezničke prevoznike sa kojima ima sklopljen ugovor o korišćenju željezničke infrastrukture.

1.7. Objavlivanje

Izjava o mreži dostupna je bez naknade u štampanom obliku i u elektronskom obliku na web stranici ŽICG – www.zicg.me. Izjava o mreži se objavljuje na crnogorskom i engleskom jeziku. Izjava o mreži na engleskom jeziku objavljuje se samo u elektronskom obliku.

1.8. Kontakti

ŽICG će na zahtjev prevoznika staviti na raspolaganje i druge informacije koje nijesu sadržane u Izjavi o mreži.

Kontakti:

Kontakt		Adresa		
Željeznička infrastruktura Crne Gore – AD Podgorica	Sektor za upravljanje i regulisanje saobraćaja	Trg Golootočkih žrtava 13 81 000 Podgorica	Tel: Fax: e-mail: web:	+ 382 20 441 267 + 382 20 441 255 slavica.knezevic@zicg.me www.zicg.me
Ministarstvo kapitalnih investicija	Direktorat za željeznički saobraćaj	Rimski trg 46 81 000 Podgorica	Tel: Fax: web:	+ 382 20 482 156 + 382 20 234 331 www.gov.me/cyr/mki
Uprava za željeznice		Hercegovačka 75 81000 Podgorica	Tel: Fax: web:	+ 382 20 232 127 + 382 20 232 128 www.uzz.gov.me/uprava

1.9. Međunarodna saradnja upravljača infrastrukture

RNE je neprofitna organizacija upravljača infrastrukture i tijela za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta, posvećena je olakšavanju međunarodnog prevoza na evropskoj željezničkoj infrastrukturi. ŽICG nije članica RNE-a.

2. USLOVI PRISTUPA

Pravni okvir za pristup željezničkoj infrastrukturi predstavljaju:

- Zakon o željeznici („Službeni list CG“, br. 27/13) i njegova podzakonska akta,
- Pravilnik o bližim uslovima za izdavanje licence za upravljanje željezničkom infrastrukturom („Službeni list CG“, br. 08/16),
- Pravilnik o načinu izdavanja sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom, infrastrukturom industrijske željeznice i infrastrukturom lučke željeznice („Službeni list CG“, br. 27/15),
- Pravilnik o izdavanju licence za prevoz u željezničkom saobraćaju („Službeni list CG“, br. 56/08) i
- Pravilnik o načinu izdavanja sertifikata o bezbjednosti u željezničkom prevozu („Službeni list CG“, br. 27/15).

2.1. Opšti uslovi pristupa

ŽICG odobrava korišćenje infrastrukture za sve željezničke prevoznike koji imaju:

- važeću licencu za prevoz i
- sertifikat o bezbjednosti za prevoz,

izdate od Uprave za željeznice i

- zaključen važeći Ugovor o korišćenju infrastrukture.

2.1.1. Uslovi za podnošenje zahtjeva za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta

Zahtjev za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta može podnijeti željeznički prevoznik, pravno ili fizičko lice koje u vrijeme podnošenja zahtjeva ima važeću licencu za prevoz i sertifikat o bezbjednosti za prevoz izdat od Uprave za željeznice.

Podnosilac zahtjeva koji nije željeznički prevoznik dužan je u zahtjevu za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta imenovati željezničkog prevoznika koji će sa ŽICG zaključiti Ugovor o korišćenju željezničke infrastrukture.

Željeznički prevoznik kod podnošenja zahtjeva za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta mora poštovati rokove određene u Poglavlju 4. ove Izjave o mreži.

Dodijeljeni infrastrukturni kapacitet, podnosilac zahtjeva ne može prenijeti drugom prevozniku. Svaka trgovina infrastrukturnim kapacitetom je nedozvoljena i ima za posljedicu isključenje prevoznika iz dalje raspodjele kapaciteta.

2.1.2. Usluge željezničkog prevoza

Usluge željezničkog prevoza mogu obavljati samo prevoznici koji ispunjavaju uslove iz Zakona o željeznici, odnosno upisani su u CRPS, imaju važeću licencu za prevoz i sertifikat o bezbjednosti za prevoz izdat od Uprave za željeznice.

2.1.3. Sertifikat o bezbjednosti i licenca za prevoz

Sertifikat o bezbjednosti i licencu za prevoz, prevozniku u Crnoj Gori izdaje Uprava za željeznice u skladu sa:

- Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza,
- Zakonom o željeznici i
- Pravilnicima o izdavanju sertifikata o bezbjednosti i licence za prevoz u željezničkom saobraćaju.

Na podnesen zahtjev Uprava za željeznice izdaje prevozniku sertifikat o bezbjednosti i licencu za prevoz na period od 5 godina.

Uprava za željeznice
Hercegovačka 75 CG - 81000 Podgorica Tel: + 382 232 127 Fax: + 382 232 128 Web: www.uzz.gov.me/uprava

2.1.4. Ugovor o korišćenju željezničke infrastrukture

Ugovor o korišćenju željezničke infrastrukture je ugovor koji sklapaju upravljač infrastrukture i prevoznik, kojim se bliže uređuju međusobna prava i obaveze, a odnose se na:

- visinu naknade za korišćenje infrastrukture,
- način plaćanja naknade,
- uslove i način korišćenja dodijeljene trase,
- rok na koji se ugovor zaključuje,
- način rješavanja sporova,
- druga pitanja od značaja za korišćenje trasa.

Ugovorom o korišćenju željezničke infrastrukture, ŽICG odobrava željezničkom prevozniku korišćenje željezničke infrastrukture.

Ugovor o korišćenju se sklapa nakon sprovođenja postupka za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta.

Dodijeljeni infrastrukturni kapacitet, odnosno trasa voza se može koristiti tek nakon zaključenja ugovora o korišćenju infrastrukture.

Potpisivanjem ugovora o korišćenju željezničke infrastrukture, željeznički prevoznik priznaje i prihvata opšte uslove, koji time postaju sastavni dio ugovora o korišćenju.

2.1.5. Okvirni sporazum

Okvirni sporazum je pravno obavezujući sporazum kojim se uređuju prava i obaveze podnosioca zahtjeva za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta i upravljača infrastrukture za rok duži od perioda važenja reda vožnje, u skladu sa Zakonom o željeznici.

Okvirnim sporazumom se ne može isključiti mogućnost korišćenja infrastrukture drugim prevoznicima.

Okvirni sporazum se konkretizuje sklapanjem Ugovora o korišćenju željezničke infrastrukture.

2.1.6. Pokriće odgovornosti – osiguranje

Jedan od uslova za dobijanje licence za prevoz je mogućnost da se nadoknadi šteta nastala u obavljanju željezničkog prevoza i davanja garancije za pokriće štete u skladu sa zakonom i drugim propisima, kao i ugovorima koji obavezuju Crnu Goru.

2.2. Prevoz naročitih pošiljki

Prazna ili tovarena vozila moraju u pogledu tovarnog profila, kodnih brojeva željezničkih pruga, najveće dozvoljene mase po osovini, dužnom metru i drugim parametarima ispunjavati uslove za pruge na kojima saobraćaju.

Vozila koja ne ispunjavaju uslove iz stava 1 ove tačke smatraju se naročitim pošiljkama i mogu da saobraćaju na željezničkim prugama ako ispunjavaju posebne uslove koji omogućavaju bezbjedan željeznički saobraćaj na osnovu odobrenja upravljača infrastrukture.

Prevoz naročitih pošiljki u unutrašnjem i međunarodnom željezničkom saobraćaju uređen je Pravilnikom o prevozu naročitih pošiljki u željezničkom saobraćaju (Pravilnik 20) i odredbama sljedećih međunarodnih sporazuma:

- RIV (2000) – Sporazum o razmjeni i korišćenju teretnih kola između željezničkih preduzeća,
- RIC (2001) – Sporazum o razmjeni i korišćenju putničkih kola između željezničkih preduzeća,
- SMGS – Sporazum o međunarodnom željezničkom teretnom saobraćaju i
- UIC objava 502.

Detaljnije informacije o prevozu naročitih pošiljki nalaze se u Poglavlju 4. i 5. Izjave o mreži.

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica Sektor za upravljanje i regulisanje sobračaja
Trg Golotočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica Tel: + 382 20 441 387 Fax: + 382 20 441 148 e-mail: slavica.knezevic@zicg.me www.zicg.me

2.3. Prevoz opasnih materija

Opasne materije su one koje mogu ugroziti zdravlje ljudi, izazvati zagađenje životne sredine ili nanijeti materijalnu štetu i koje su kao takve definisane zakonima, drugim propisima i međunarodnim ugovorima.

Prevoz opasnih materija je uređen:

- Zakonom o prevozu opasnih materija i
- Pravilnikom o međunarodnom željezničkom prevozu opasnih materija – RID.

Skladištenje i transport opasnih materija vrši se u skladu sa važećim zakonima Crne Gore koji tretiraju ovu oblast.

Detaljnije informacije o prevozu opasnih materija nalaze se u Poglavlju 4. i 5. Izjave o mreži.

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica Sektor za upravljanje i regulisanje sobračaja
Trg Golotočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica Tel: + 382 20 441 387 Fax: + 382 20 441 148 e-mail: slavica.knezevic@zicg.me www.zicg.me

2.4. Postupak prijema željezničkih vozila

Željeznička vozila koja se mogu koristiti na prugama Crne Gore su:

- vozila nacionalnih operatera koja imaju dozvolu za korišćenje izdatu u skladu sa Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza i Zakonom o željeznici,
- inostrana teretna i putnička vozila koja nose oznake RIV, RIC i TEN i
- vozila koja su predmet posebnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma i lokomotive i garniture koje imaju isprave u skladu sa bilateralnim sporazumima.

2.5. Postupak prijema osoblja

Osoblje koje prevoznik namjerava koristiti za upravljanje i korišćenje željezničkih voznih sredstava na mreži ŽICG za obavljanje djelatnosti prevoza, odnosno izvršno osoblje, mora ispunjavati uslove u pogledu stručne osposobljenosti i zdravstvene sposobnosti u skladu sa Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza.

Osoblje prevoznika koji posjeduje važeći sertifikat o bezbjednosti ispunjava navedene uslove.

3. INFRASTRUKTURA

Informacije o željezničkoj infrastrukturi Crne Gore date u ovoj Izjavi o mreži bazirane su na podacima koji su bili poznati u trenutku pisanja ove Izjave o mreži. Sve promjene koje mogu nastati nakon objavljivanja ove Izjave o mreži biće ažurirane na web stranici ŽICG.

3.1. Veličina mreže

Ukupna dužina željezničke mreže u Crnoj Gori iznosi 327.72 km, od toga:

- otvorene pruge 250.51 km, i
- staničnih kolosjeka 77.21 km.

Sve pruge su jednokolosječne. Elektrificirano je 223.80 km, monofaznim sistemom 25 kV 50Hz. Neelektrificirano je 24.74 km otvorene pruge.

Osnovne informacije o mreži željezničkih pruga prikazane su u formi mapa i tabela koje se nalaze u prilogima Izjave o mreži.

Pregled mreže željezničkih pruga u Crnoj Gori dat je u Prilogu 2.

3.1.1. Granice

Željeznička mreža u Crnoj Gori je u državnom vlasništvu, a data je na upravljanje ŽICG.

Granice prema susjednim željezničkim upravama su državne granice.

Sa susjednim željezničkim upravama prilikom prelaska državnih granica nema promjene širine kolosjeka, kao ni promjene sistema vuče.

Granična stanica sa susjednom željezničkom upravom Republike Srbije je stanica Bijelo Polje, a sa susjednom željezničkom upravom Republike Albanije je stanica Tuzi.

Promjena vučnog vozila vrši se kod realizacije teretnog i putničkog željezničkog saobraćaja sa operaterima iz Srbije u graničnoj stanici Bijelo Polje.

Realizacija željezničkog saobraćaja između ŽICG i Albanskih željeznica /HSH/ vrši se u skladu sa Protokolom o organizaciji i regulisanju željezničkog saobraćaja u zoni između zajedničke granične stanice Tuzi (Crna Gora) i granične stanice Bajze (Albanija).

U narednoj tabeli dat je pregled graničnih stanica:

Red. br.	Granična stanica	Pruga	Susjedna država	Napomena
1.	Bijelo Polje	Bijelo Polje – Bar	Srbija	Za teretne i putničke vozove
2.	Tuzi	Podgorica - Tuzi	Albanija	Za teretne vozove

3.1.2. Industrijski kolosjeci

Željeznička infrastruktura Crne Gore, povezana je sa određenim brojem industrijskih kolosjeka koji su u vlasništvu drugih pravnih lica:

- industrijski kolosjek u ukrsnici Kruševo (Jugopetrol AD EKO, Robne rezerve),
- industrijski kolosjek u stanici Mojkovac,
- industrijski kolosjeci u stanici Podgorica:
 - Kombinat aluminijuma Podgorica i
 - Zetatrans.
- industrijski kolosjeci u stanici Bar:
 - Luka Bar AD,
 - Port of Adria Bar.
- industrijski kolosjeci u stanici Nikšić (Željezara i Rudnici boksita),
- industrijski kolosjek u stanici Danilovgrad,
- industrijski kolosjek u ukrsnici Spuž (Mlin i „Fabrika stanova“ Properties Alternatives).

3.2. Opis mreže

Pruge koje čine željezničku mrežu u Crnoj Gori su jednokolosječne.

Širina svih kolosjeka željezničke mreže u Crnoj Gori je 1435 mm.

Pruge željezničke mreže u Crnoj Gori su kategorije D4.

Naziv službenih mjesta na mreži pruga kojim upravlja ŽICG, njihov geografski položaj, međusobna udaljenost i najveća dopuštena dužina vozova dati su u Prilozima 3, 4 i 5.

Na mreži pruga kojim upravlja ŽICG nalaze se 34 putna prelaza, njihova stacionaža, naziv i način osiguranja dati su u Prilogu 6.

3.3. Tehnički normativi pruga na mreži željezničke infrastrukture Crne Gore

Važeći tehnički normativi pruga na mreži željezničke infrastrukture Crne Gore su:

- dozvoljeno osovinsko opterećenje na svim prugama na mreži je 22,5 t po osovini,
- dozvoljeno opterećenje po dužnom metru na svim prugama na mreži je 8 t,
- udaljenost između službenih mjesta i najveća dopuštena brzina na prugama dati su u Prilogu 4,
- najveće dopuštene dužine vozova date su u Prilogu 5,
- slobodni profil na mreži željezničkih pruga u Crnoj Gori je GB (Objava UIC-a 506). Skica slobodnog profila data je u Prilogu 7,
- mjerodavni nagibi i otpori željezničkih pruga po dionicama dati su u Prilogu 8,
- sistem napajanja - monofazni sistem – 25 kV, 50 Hz. Skica sistema elektrifikacije željezničkih pruga data je u Prilogu 9,

- pruge koje ispunjavaju uslove za upravljanje vučnim vozilima u jednoposjedu date su u Prilogu 10,
- vučna vozila koja ispunjavaju uslove za upravljanje u jednoposjedu data su u Prilogu 11 i
- visine kontaktnog voda date su u Prilogu 7.

3.4. Sistem upravljanja saobraćajem i komunikacioni sistemi

Saobraćajem vozova, uključujući signalizaciju, regulisanje, prijem i otpremu vozova, sporazumijevanje vezano za saobraćaj vozova na mreži željezničkih pruga upravlja se signalno-sigurnosnim uređajima i telekomunikacionim sredstvima.

Na pruzi Bijelo Polje – Bar i Podgorica – Tuzi (osim stanice Podgorica), upravljanje i regulisanje saobraćaja se vrši primjenom elektrotelegrafskih sistema „SIEMENS – EI“ sa kontrolom međustaničnog rastojanja na principu brojača osovina.

U stanici Podgorica, upravljanje i regulisanje saobraćaja se vrši elektronskom postavnicom sa računarskim upravljačkim nivoom, računarskim izvršnim nivoom i beskontaktnim interfejsom za spoljne uređaje „ESA – 44“- CG.

Na pruzi Nikšić – Podgorica upravljanje i regulisanje saobraćaja se vrši telekomandnim sistemom upravljanja sa postavnice „ESA – 11“, sa kontrolom međustanične zavisnosti na principu brojača osovina, koja se nalazi u stanici Podgorica.

3.5. Telekomunikacioni sistem

Pruga Bijelo Polje – Bar za sporazumijevanje saobraćajnog osoblja opremljena je pružnim dispečerskim uređajima proizvodnje „Siemens“ i sa tri dispečerske komandne centrale u Podgorici. Telekomunikacione veze između susjednih stanica ostvaruju se preko bakarnih kablova.

U stanicama: Bijelo Polje, Mojkovac, Kolašin, Podgorica, Sutomore i Bar postoje savremene telefonske digitalne centrale tipa „Siemens HiPath 4000v.2“.

Za telekomunikacionu mrežu na pruzi Nikšić - Podgorica izgrađene su telefonske centrale u željezničkim stanicama Podgorica i Nikšić sa IP tehnologijom.

Na prugama Bijelo Polje – Bar i Nikšić – Podgorica, postavljeni su optički kablovi kao što se vidi u Prilogu 12.

Na pruzi Nikšić – Podgorica željezničke stanice opremljene su pružnom dispečerskom opremom slovačke proizvodnje „Inoma comp“ i mogu da rade, kako u lokalnom, tako i u režimu telekomande (navedeno se odnosi na službene razgovore, kao i za najavu vozova).

Razgovori koji su namijenjeni regulisanju saobraćaja se snimaju na registronima.

3.6. Opremljenost mreže auto-stop uređajima

Mreža pruga kojim upravlja ŽICG je opremljena auto-stop uređajima tipa „I60“. Kilometarski položaj njihove stacionaže dat je u Prilogu 13.

3.7. Ograničenja u saobraćaju

Posebni ograničenja na prugama kojim upravlja ŽICG u pogledu životne sredine, prevoza opasnih materija, na mostovima i u tunelima, nema.

3.8. Vrijeme raspoloživosti infrastrukture

Na mreži pruga kojim upravlja ŽICG saobraćaj se odvija neprekidno 24 h. Izuzetak je pruga Podgorica – Tuzi koja radi ograničenim radnim vremenom od 08⁰⁰ do 20⁰⁰h.

Ograničenja infrastrukture potrebna za redovno održavanje infrastrukture dio su postupka dodjele kapaciteta i objavljuju se u materijalima uz važeći red vožnje.

ŽICG će obavijestiti, dva mjeseca unaprijed, sve željezničke prevoznike o svim ostalim dužim planiranim radovima na željezničkoj infrastrukturi koji bi mogli imati uticaj na odvijanje saobraćaja, kao što je smanjenje brzine, kašnjenje vozova, zamjene vozova autobusima, prekid saobraćaja na određenoj dionici zbog zatvaranja saobraćaja, kako bi prevoznik mogao da planira prebacivanje saobraćaja u druge djelove dana (pomjeranje trasa vozova) ili na druge vidove saobraćaja. Upravljač infrastrukture i željeznički prevoznici zajednički će se dogovoriti o najpovoljnijim mogućim rješenjima.

3.9. Službena mjesta za prijem i otpremu putnika

Službena mjesta za putnički saobraćaj su opremljena odgovarajućim objektima i opremom za pružanje usluga putnicima, odnosno gdje je omogućen ulazak i izlazak putnika u putničke vozove. Na mreži pruga u Crnoj Gori je 48 službenih mjesta (stanice, ukrsnice i stajališta) otvorenih za putnički saobraćaj.

Pregled službenih mjesta za prijem i otpremu putnika dat je u Prilogu 14.

3.10. Službena mjesta za utovar i istovar praćenih automobila

Utovar i istovar praćenih automobila (u putničkom saobraćaju) obavlja se na čeonim rampama u stanicama Podgorica i Bar.

Željeznički prevoz Crne Gore AD – Podgorica
Trg Golotočkih žrtava 13CG - 81 000 Podgorica
Tel: + 382 20 441 370
Fax: + 382 20 441 234
e-mail: rajka.marinovic@zpcg.me
www.zpcg.me

3.11. Manipulativna mjesta

Manipulativna mjesta na mreži pruga kojim upravlja ŽICG, koja su otvorena za utovar - istovar i pretovar kolskih pošiljaka su:

- stanica Bijelo Polje,
- stanica Mojkovac,
- stanica Kolašin,
- stanica Podgorica,
- stanica Bar,
- stanica Nikšić i
- stanica Danilovgrad.

Utovar i istovar denčanih pošiljaka može se obavljati po posebnim ugovorima između ŽICG i prevoznika, na zahtjev prevoznika.

3.12. Tehnički kapaciteti za pružanje usluga

Tehnički kapaciteti za pružanje usluga u saobraćaju šire su objašnjeni u tačkama koje slijede.

3.12.1. Stanice za ranžiranje vozova

Na mreži željezničke infrastrukture Crne Gore ranžirne - rasporedne stanice koje raspolažu tehničkim kapacitetima za ranžiranje vozova su: Bijelo Polje, Podgorica, Bar i Nikšić.

3.12.2. Kolosjeci za gariranje

Gariranje putničkih garnitura se obavlja u polaznim stanicama vozova za prevoz putnika na posebno za to određenim kolosjecima u stanicama Bar, Podgorica, Bijelo Polje i Nikšić.

Gariranje teretnih vagona vrši se u dogovoru sa ŽICG na posebnim kolosjecima za gariranje teretnih kola u ranžirnim stanicama Bijelo Polje, Podgorica, Bar i Nikšić, u skladu sa tačkom 6.1.2. ove Izjave o mreži.

Detaljne informacije o gariranju kola se mogu dobiti kod upravljača infrastrukture.

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica Sektor za upravljanje i regulisanje sobračaja
Trg Golootočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica Tel: + 382 20 441 387 Fax: + 382 20 441 148 e-mail: slavica.knezevic@zicg.me www.zicg.me

3.12.3. Kolske vage i mjerači tovarnog profila

Stanice u kojim se nalaze kolske vage date su u Prilogu 15, a stanice u kojima se nalaze mjerači tovarnog profila date su u Prilogu 16. Ovim objektima upravlja ŽICG. Mjerenja tovarnog profila vrše prevoznici za sopstvene potrebe, a vaganje kola se obavlja prema odredbama tačke 6.1.2. ove Izjave o mreži.

3.12.4. Rampe za utovar i istovar robe

Rampe za utovar i istovar tereta date se u Prilogu 17. Ovim objektima upravlja ŽICG, a djelatnosti na istim i poslove manevrisanja vrši prevoznik za sopstvene potrebe.

3.13. Razvojni projekti na infrastrukturi

Željeznička infrastruktura kojom upravlja ŽICG se stalno obnavlja i osavremenjuje kako bi se korisnicima omogućila kvalitetnija usluga.

Rekonstrukcija i modernizacija željezničke infrastrukture realizuje se kroz razvojne projekte koji su u skladu sa Strategijom razvoja saobraćaja Crne Gore, Strategijom razvoja željeznice za period 2017. – 2027. godine, Strategijom razvoja saobraćaja 2019. - 2035. godine i usvojenim godišnjim Planom rada ŽICG.

Mogućnost realizacije planiranih radova zavisi od visine finansijskih sredstava koje država Crna Gora opredijeli svake godine iz državnog Budžeta za održavanje željezničke infrastrukture, od prihoda koje ŽICG ostvaruje od prodaje kapaciteta (trasa), zakupa poslovnih prostora i izdavanja zemljišta, kao i od kreditnih i donatorskih sredstava međunarodnih finansijskih institucija dodijeljenih za rekonstrukciju i modernizaciju željezničke infrastrukture.

Planirani radovi na rekonstrukciji i izgradnji željezničke infrastrukture u 2023. godini nalaze se u Prilogu 18.

4. DODJELA KAPACITETA

Prema Zakonu o željeznici, ŽICG će vršiti dodjelu infrastrukturnih kapaciteta za potrebe međunarodnog i unutrašnjeg prevoza na transparentan i nediskriminatoran način, ukoliko su prethodno zadovoljene sve zakonske odredbe o uslovima pristupa željezničkoj infrastrukturi koji je definisan u Poglavlju 2. Izjave o mreži.

4.1. Opis procedure

Dodjela infrastrukturnog kapaciteta kao trase voza vrši se prema postupcima koji su propisani u ovom dokumentu, i to za:

- postupak dodjele infrastrukturnog kapaciteta za godišnji red vožnje,
- postupak dodjele infrastrukturnog kapaciteta izvan postupka izrade godišnjeg reda vožnje.

Zahtjevi za dodjelu infrastrukturnog kapaciteta se podnose prema postupcima i rokovima koji su definisani u tački 4.3. Izjave o mreži.

U zahtjevu je potrebno dostaviti sljedeće podatke:

- naziv željezničkog prevoznika,
- vrstu voza (putnički, teretni, prazan, lokomotivski i sl.),
- zahtijevani odlazak/dolazak,
- prevozni put,
- potrebna zaustavljanja sa minimalnim vremenima zadržavanja,
- period i dani saobraćanja,
- vrstu i broj vagona/vrstu i broj garnitura,
- dužinu i masu voza (dužina u metrima; masa u tonama),
- vrstu i serijski broj vučnog vozila,
- dodatne lokomotive (vrstu i serijski broj) i na kojoj dionici,
- maksimalnu brzinu voza,
- vrstu i procenat kočenja i
- posebne odredbe.

Zahtjev za dodjelu kapaciteta upućen ŽICG, koji je predat u propisanom roku i koji sadrži sve potrebne elemente, čini osnovu za konstrukciju reda vožnje i dodjelu trase. Ukoliko podnosilac zahtjeva mijenja svoj zahtjev bilo u potpunosti ili djelimično nakon zadatih rokova za podnošenje zahtjeva snosi i rizik da njegovom zahtjevu neće biti udovoljeno. Sve podatke koji nedostaju, podnosilac zahtjeva je dužan na zahtjev ŽICG dostaviti u roku od pet radnih dana, u protivnom, smatra se da zahtjev nije podnesen.

Nakon sprovedenih postupaka izrade nacrta reda vožnje, završnih konsultacija sa podnosiocima zahtjeva i postupka dodjele trasa prema zahtjevima pristiglim do 11.04.2022. godine vrši se dodjela preostalih raspoloživih kapaciteta prema rokovima definisanim u Prilogu 19a i prema redosljedu prispjeća zahtjeva.

4.1.1. Način dodjele kapaciteta

ŽICG odlučuje o dodjeli kapaciteta uzimajući u obzir sve pravovremeno dostavljene zahtjeve i zakonske odredbe koje su na snazi.

U skladu sa Zakonom o željeznici, u tački 4.3. Izjave o mreži definisani su postupci i rokovi u procesu dodjele kapaciteta.

4.1.2. Mjerodavna tijela uključena u postupak dodjele kapaciteta i njihova odgovornost

Tijela koja učestvuju u postupku dodjele kapaciteta su:

- ŽICG – kao upravljač infrastrukture koji vrši dodjelu kapaciteta,
- Podnosioci zahtjeva – željeznički prevoznici, pravno ili fizičko lice koje podnosi zahtjev za dodjelu kapaciteta,
- FTE – ForumTrainEurope – evropska organizacija željezničkih prevoznika koja predstavlja evropski forum za tehničko planiranje međunarodnog putničkog i teretnog prevoza.

4.2. Dinamika podnošenja zahtjeva i dodjela kapaciteta

ŽICG izrađuje plan rokova za predaju zahtjeva i dodjelu kapaciteta koji se primjenjuje u postupku izrade godišnjeg reda vožnje i postupku dodjele kapaciteta izvan postupka izrade godišnjeg reda vožnje (Ad hoc).

Prevoznik podnosi zahtjev za dodjelu kapaciteta po dinamici za izradu reda vožnje, po uputstvu datom u Prilogu 1b.

4.2.1. Dinamika podnošenja zahtjeva za godišnji red vožnje

Željeznički prevoznik zahtjev za dodjelu kapaciteta za godišnji red vožnje podnosi na propisanom zahtjevu i prema utvrđenim rokovima na sljedeći način:

Podnošenje zahtjeva	
Poštom:	Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica Sektor za upravljanje i regulisanje sobračaja Trg Golootočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica
Fax-om:	+ 382 20 441 148

Rokovi za predaju zahtjeva i dodjelu kapaciteta za red vožnje 2022./2023. koji počinje 11.12.2022. godine i završava 09.12.2023. godine nalaze se u Prilogu 19a.

4.2.2. Plan predaje zahtjeva za dodjelu kapaciteta izvan postupka izrade godišnjeg reda vožnje (Ad hoc)

Ukoliko željeznički prevoznik želi naručiti dodatne kapacitete, odnosno promijeniti već dodijeljene trase vozova, ŽICG će postupiti na način što će na osnovu već ponuđene i objavljene trase u redu vožnje, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva, napraviti novu trasu posebnog voza, pri čemu neće garantovati ispunjenje zahtjeva koji se odnosi na vrijeme polaska i vrijeme dolaska u uputnu stanicu navedene u zahtjevu.

4.2.3. Dodjela kapaciteta tokom važećeg reda vožnje za kraći vremenski period pružanja usluge, uzimajući u obzir redovne izmjene i dopune godišnjeg reda vožnje

Zahtjevi za dodjelu kapaciteta tokom važećeg godišnjeg reda vožnje za kraći vremenski period pružanja usluge, uzimajući u obzir redovne izmjene i dopune godišnjeg reda vožnje, podnose se prema propisanim rokovima redovnih izmjena i dopuna godišnjeg reda vožnje koji se nalaze u Prilogu 19b.

Zahtjevi se podnose na adresu:

Adresa za podnošenje zahtjeva	
Poštom:	Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica Sektor za upravljanje i regulisanje sobračaja Trg Golootočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica
Fax-om:	+ 382 20 441 148

4.3. Postupak dodjele kapaciteta

Nakon završetka roka za predaju zahtjeva za izradu godišnjeg reda vožnje, izradiće se nacrt novog reda vožnje na transparentan i nediskriminatoran način. Naknadni zahtjevi pristigli po isteku roka za podnošenje razmatraće se nakon definisanja svih trasa prema zahtjevima pristiglim u redovnom roku.

Izuzetno, kada je to moguće, dopušteno je u nacrt reda vožnje uvrstiti zahtjeve za trase pristigle nakon redovnog roka ako iste ne remete zahtjeve za trase vozova zatražene u redovnom roku.

Zahtjevi za dodjelu kapaciteta koji su primljeni nakon završetka izrade nacrta godišnjeg reda vožnje, mogu uticati na izmjenu nacrta i odobravaju se samo uz pristanak željezničkih prevoznika kojima je kapacitet prvobitno dodijeljen.

ŽICG će u postupku izrade nacrta reda vožnje pristupiti konsultacijama sa podnosiocima zahtjeva kako bi se što bolje udovoljilo zahtjevima za dodjelu kapaciteta.

Dodijeljeni kapaciteti mogu se koristiti posle zaključenja Ugovora o korišćenju željezničke infrastrukture između ŽICG i željezničkog prevoznika koji je podnio zahtjev za dodjelu kapaciteta.

ŽICG ima ovlaštenje da prioritetno dodijeli kapacitete onom kandidatu koji pruža usluge prevoza na osnovu obaveze javnog prevoza, odnosno čija je osnovna djelatnost obavljanje javnog prevoza.

Dodijeljeni kapaciteti nijesu prenosivi na drugog željezničkog prevoznika.

4.3.1. Postupak usaglašavanja

ŽICG će na početku svake godine, prije početka postupka dodjele kapaciteta, sprovesti konsultacije sa željezničkim prevoznicima o njihovim planovima za budući red vožnje. Tokom konsultacija, ŽICG će informisati željezničke prevoznike o važnijim radovima koji su planirani na održavanju i rekonstrukciji željezničke infrastrukture.

Nakon što je prošao redovni rok za predaju zahtjeva za dodjelu kapaciteta za godišnji red vožnje, ŽICG će započeti sa konstrukcijom reda vožnje i izradom nacrta reda vožnje u koordinaciji sa željezničkim prevoznicima, nastojeći da pri tome što je moguće više udovolji potrebama korisnika. U slučaju nastanka konfliktne situacije, dok se podnosio zahtjev, ŽICG će u koordinaciji sa zainteresovanim željezničkim prevoznicima nastojati postići rješenje koje bi zadovoljilo sve zainteresovane strane.

Ukoliko broj zahtjeva za dodjelu istog infrastrukturnog kapaciteta prelazi dozvoljeni kapacitet određene linije, ŽICG će sazvati sastanak sa svim zainteresovanim prevoznicima i pokušati da koordinira sa pristiglim zahtjevima, i u slučaju da su uslovi isti za sve kandidate, pribjegava se rješenju da je dan podnošenja zahtjeva odlučujući faktor.

Po završetku postupka koordinacije ŽICG dostavlja nacrt reda vožnje željezničkim prevoznicima u skladu sa rokom navedenim u Prilogu 19a. Željeznički prevoznici moraju se u pisanoj formi izjasniti o prihvatanju nacrta reda vožnje ili dostaviti pisane primjedbe na nacrt reda vožnje u skladu s rokom navedenim u Prilogu 19a. ŽICG će zajedno sa željezničkim prevoznicima izvršiti finalne konsultacije i definisati Red vožnje prema zahtjevima pristiglim do 11.04.2022. godine u skladu s rokom navedenim u Prilogu 19a.

Nakon toga ŽICG vrši dodjelu preostalih raspoloživih kapaciteta prema zahtjevima pristiglim u periodu 12.04.2022. – 17.10.2022. godine prema redosljedu prispjeća zahtjeva, a sve u skladu s rokovima navedenim u Prilogu 19a.

O dodijeljenom kapacitetu željeznički prevoznik i upravljač infrastrukture sklapaju Ugovor o korišćenju željezničke infrastrukture.

4.3.2. Postupak rješavanja sporova

Željeznički prevoznik svoje neslaganje, u pogledu koordinacije, mora podnijeti ŽICG u pisanoj formi najkasnije 3 dana od dana prijema predloga za dodjelu kapaciteta.

ŽICG će početi sa rješavanjem sporova odmah po prijemu pisanih primjedbi željezničkih prevoznika i konačnu odluku donijeti najkasnije u roku od 5 radnih dana.

Pisane primjedbe se upućuju ŽICG na adresu:

Adresa za podnošenje primjedbi	
Poštom:	Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica Sektor za upravljanje i regulisanje sobračaja Trg Golootočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica
Fax-om:	+ 382 20 441 148

Ako se, i poslije koordinacije zahtjeva, ne postigne udovoljenje svih pristiglih zahtjeva za dodjelu kapaciteta, ŽICG će datu dionicu pruge proglasiti zagušenom.

Na odluku ŽICG željeznički prevoznici mogu podnijeti žalbu Upravi za željeznice.

Eventualna žalba željezničkih prevoznika ne može biti razlog za kašnjenja postupka donošenja i stupanja na snagu novog reda vožnje.

4.3.3. Zagušena infrastruktura

Ukoliko zbog ograničenja kapaciteta ŽICG u postupku koordinacije ne može zadovoljiti sve zahtjeve željezničkih prevoznika, taj dio infrastrukturnog kapaciteta će biti proglašen zagušenim, o čemu će biti obaviještena Uprava za željeznice.

Ukoliko broj zahtjeva za dodjelu istog infrastrukturnog kapaciteta prelazi dozvoljeni kapacitet određene linije, ŽICG će primijeniti pravila prioriteta prema sljedećem redosljedu:

- usluge javnog prevoza putnika,
- usluge međunarodnog prevoza putnika,
- usluge teretnog prevoza,
- usluge ostalog teretnog prevoza.

Uzimajući u obzir gore navedene prioritete postupak dodjele trasa vršiće se prema sljedećim pravilima:

- zahtjevi za trase redovnih vozova imaju prednost pred zahtjevima vanrednih vozova,
- zahtjevi za trase vozova prema okvirnim sporazumima imaju prednost pred novim zahtjevima,
- zahtjev za trase vozova koji obuhvataju duži vremenski period saobraćanja imaju prednost pred zahtjevima za kraći vremenski period,
- zahtjevi za trase vozova na dužim relacijama imaju prednost nad zahtjevima za kraćim relacijama,
- kod zahtjeva za trase vozova istih ili podjednakih karakteristika prednost će imati oni vozovi koji su u prethodnom redu vožnje imali veći procenat iskorišćenosti cjelokupne trase voza za koju je zahtjev podnesen.

ŽICG će u slučaju proglašenja zagušenosti infrastrukturnog kapaciteta ponuditi prevozniku druge trase sa dovoljnim kapacitetom.

Ukoliko željeznički prevoznik smatra da je oštećen u svojim pravima može uložiti žalbu Upravi za željeznice.

4.4. Dodjela kapaciteta za vozove za održavanje i rekonstrukciju

Dodjela infrastrukturnih kapaciteta za potrebe radova na održavanju i rekonstrukciji željezničke infrastrukture sastavni je dio postupka dodjele kapaciteta. Ako je planirana veća rekonstrukcija željezničke infrastrukture koja zahtjeva dopremu materijala vozovima, istim će biti dodijeljena trasa u redu vožnje kao prioritet, odnosno dodijeljene trase će biti uključene u kapacitet pruge.

U cilju održavanja željezničke infrastrukture, ŽICG će u postupku izrade reda vožnje rezervisati dio infrastrukturnog kapaciteta za redovno održavanje željezničke infrastrukture, za određene periode vremena i određene dionice.

ŽICG će obavijestiti zainteresovane strane, čim je to moguće, o neraspoloživosti infrastrukturnog kapaciteta zbog neplaniranih radova na održavanju.

4.5. Dodjela kapaciteta za korišćenje uslužnih objekata

Željeznički prevoznici mogu ŽICG podnijeti zahtjeve za korišćenje samo onih uslužnih objekata kojima upravlja ŽICG.

Zahtjeve za korišćenje uslužnih objekata željeznički prevoznici podnose:

- u okviru Zahtjeva za trasu vozova, u skladu s postupcima za dodjelu kapaciteta propisanim u tački 4.2. i 4.3.,

- posebnim pisanim zahtjevom na adresu:

Adresa za podnošenje zahtjeva za korišćenje uslužnih objekata	
Poštom:	Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica Sektor za upravljanje i regulisanje sobračaja Trg Golootočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica
Fax-om:	+ 382 20 441 148

Prednost pri dodjeli kapaciteta uslužnih objekata imaju zahtjevi podneseni u okviru Zahtjeva za trasu vozova.

4.6. Pravila otkazivanja kapaciteta, trasa i vozova

Željeznički prevoznik može otkazati dodijeljeni kapacitet bez naknade:

- 5 dana prije pružanja usluge u međunarodnom saobraćaju,
- 3 dana prije pružanja usluge u unutrašnjem saobraćaju.

Željeznički prevoznik može otkazati voznu trasu bez naknade najkasnije 60 dana prije prve planirane vožnje.

Željeznički prevoznik može otkazati planiranu vožnju (voz) ali će u zavisnosti od vremena otkazivanja platiti nadoknadu u skladu sa tačkom 6.2.2. ove Izjave o mreži.

ŽICG zadržava pravo otkazivanja dodijeljenog kapaciteta na zagušenoj infrastrukturi ukoliko se dodijeljeni kapacitet koristi manje od 50% kvote mjesečno, osim ukoliko su razlozi državnog karaktera i izvan kontrole željezničkog prevoznika (naročite pošiljke, vojna prevoženja, specijalni transporti itd.).

ŽICG će nekorišćeni kapacitet trasa dodijeliti prevoznicima tokom važećeg reda vožnje prema redosljedu podnošenja zahtjeva za infrastrukturni kapacitet. U ovoj dodjeli ŽICG prioritetno daje na korišćenje infrastrukturni kapacitet onim prevoznicima koji imaju potvrdu od države da obezbjeđuju usluge u regionu na osnovu sporazuma o obavljanju prevoza i čija osnovna djelatnost je javni prevoz na željezničkoj infrastrukturi.

Željeznički prevoznik mora otkazati dodijeljeni kapacitet u pisanoj formi na adresu:

Adresa za otkazivanje kapaciteta	
Poštom:	Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica Sektor za upravljanje i regulisanje sobračaja Trg Golootočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica
Fax-om:	+ 382 20 441 148

4.7. Prevoz naročitih pošiljki

ŽICG omogućava uslugu prevoza naročitih pošiljki u skladu sa uslovima za prevoz naročitih pošiljki koje su propisane Pravilnikom o prevozu naročitih pošiljki u željezničkom saobraćaju (Pravilnik 20).

Željeznički prevoznici moraju od ŽICG dobiti odobrenje sa uslovima za prevoz naročitih pošiljki.

Zahtjev za odobrenje prevoza naročite pošiljke, sa svim potrebnim podacima o naročitoj pošiljci koja će se prevoziti, željeznički prevoznici podnose na sljedeći način:

Podnošenje zahtjeva		Rok za podnošenje zahtjeva	Rok za odgovor
Poštom:	Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica Sektor za upravljanje i regulisanje sobračaja Trg Golootočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica	Najkasnije 2 sedmice prije planirane vožnje	Najkasnije 2 sedmice od prijema zahtjeva
Telefonom:	+ 382 20 441 387		
Fax-om:	+ 382 20 441 148		

Zavisno od vrste naročite pošiljke obrada zahtjeva može zahtijevati duži ili kraći vremenski period obrade zahtjeva, stoga su potrebne konsultacije željezničkog prevoznika sa ŽICG o mogućnostima prevoza pošiljke i shodno tome predati zahtjev na vrijeme.

Detaljnije informacije željeznički prevoznici mogu dobiti na gore navedenoj adresi.

Uzimajući u obzir sve potrebne elemente za izvršenje prevoza naročite pošiljke, ŽICG odlučuje da li je moguće prihvatiti određenu naročitu pošiljku na prevoz i uz koje uslove.

4.8. Prevoz opasnih materija

Prevoz opasnih materija na željezničkoj mreži kojom upravlja ŽICG regulisan je:

- Zakonom o prevozu opasnih materija i
- Pravilnikom o međunarodnom željezničkom prevozu opasnih materija – RID 2019.

Željeznički prevoznici su dužni ŽICG prijaviti svaku pošiljku opasnih materija koja će se prevoziti u redovnom vozu, razred RID-a i mjesto uvrštavanja kola u vozu.

Željeznički prevoznici su odgovorni za sprovođenje odgovarajućih saglasnosti što se tiče sigurnosti prevoženja opasnih materija.

Detaljne informacije o uslovima prevoza opasnih materija mogu se dobiti na adresi:

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica Sektor za upravljanje i regulisanje saobraćaja
Trg Golootočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica Tel: + 382 20 441 387 Fax: + 382 20 441 148 www.zicg.me

4.9. Posebne mjere koje se primjenjuju u slučaju poremećaja saobraćaja

ŽICG i željeznički prevoznici će u slučaju poremećaja saobraćaja, odmah izvršiti međusobno informisanje o svim elementima nastalog poremećaja i preduzeti sve neophodne mjere u skladu sa Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza u cilju zaštite ljudi, sredstava, sprječavanja daljeg nastanka štete i uspostavljanja saobraćaja.

ŽICG može otkazati neke vozove ili im odrediti drugu trasu u dogovoru sa željezničkim prevoznikom, a sve u zavisnosti od vrste poremećaja, kao i od očekivane dužine trajanja prekida.

U toku uspostavljanja saobraćaja ŽICG mora primjenjivati operativna pravila za regulisanje željezničkog saobraćaja koja su propisana Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza, Saobraćajnim pravilnikom i propisima koji regulišu ovu materiju.

ŽICG u skladu sa važećim propisima može da prekine odvijanje saobraćaja onoliko dugo koliko je potrebno za preduzimanje mjera za otklanjanje nastale situacije.

Pomoćni vozovi koji učestvuju u otklanjanju smetnji nastalih kao posljedica vanrednog događaja imaju prednost u odnosu na sve ostale vozove.

ŽICG može zatražiti pomoć željezničkog prevoznika u cilju normalizacije operativnih uslova saobraćaja, čak i onda kada oni nisu direktni uzrok smetnji, što može uključivati i korišćenje njihovih voznih sredstava i osoblja kako bi se normalizovao saobraćaj.

5. USLUGE

ŽICG pruža željezničkim prevoznicima sljedeće usluge:

- minimalni pristupni paket usluga,
- pristup prugom do uslužnih objekata i njihovo korišćenje,
- dodatne usluge i
- prateće usluge.

ŽICG omogućava svim željezničkim prevoznicima na nediskriminatornoj osnovi korišćenje usluga navedenih u prethodnom stavu.

ŽICG omogućava svim željezničkim prevoznicima korišćenje gore navedenih usluga na njihov zahtjev potpisivanjem Ugovora o korišćenju željezničke infrastrukture, odnosno posebnih ugovora.

Korišćenje uslužnih objekata kojima ne upravlja ŽICG, kao i dodatnih i pratećih usluga koje ne pruža ŽICG, predstavljaju predmet posebnih ugovora s vlasnicima tih uslužnih objekata, odnosno onih koji pružaju te usluge.

5.1. Minimalni pristupni paket usluga

Minimalni pristupni paket usluga koji pruža ŽICG obuhvata sljedeće usluge:

- obradu zahtjeva za infrastrukturni kapacitet,
- pravo korišćenja dodijeljenog kapaciteta,
- korišćenje kolosjeka, skretnica i ukrštaja na dodijeljenom kapacitetu,
- upravljanje saobraćajem, uključujući signalizaciju, regulisanje, prijem i otpremu vozova, sporazumijevanje vezano za saobraćaj vozova i pružanje informacija o kretanju vozova,
- korišćenje elektroenergetskih uređaja za napajanje energijom potrebnom za vuču vozova, gdje je to na raspolaganju i
- obezbjeđenje svih ostalih informacija potrebnih za realizaciju i obavljanje usluga za koje je kapacitet dodijeljen.

Obrada zahtjeva za infrastrukturni kapacitet predstavlja dio postupka dodjele kapaciteta koji je opisan u Poglavlju 4. ove Izjave o mreži.

Ako su zadovoljeni svi potrebni uslovi za vožnju voza u skladu sa važećim zakonima, što podrazumijeva posjedovanje licence i sertifikata za prevoz, potpisan ugovor o korišćenju željezničke infrastrukture, željeznički prevoznik ima pravo korišćenja dodijeljenog kapaciteta u formi trase voza.

Korišćenje kolosjeka i skretnica na dodijeljenom infrastrukturnom kapacitetu omogućava željezničkom prevozniku realizaciju saobraćaja vozova po ugovorenom redu vožnje.

Cjelokupno upravljanje saobraćaja vozova, uključujući signalizaciju, regulisanje, prijem i otpremu vozova, sporazumijevanje vezano za saobraćaj vozova i pružanje informacija uz korišćenje telekomunikacionih uređaja omogućava željezničkim prevoznicima izvršenje saobraćaja vozova na dodijeljenoj trasi.

U izuzetnim slučajevima, u službenim mjestima gdje nema manevarskog osoblja, ŽICG pruža usluge koje se odnose na promjenu sastava voza (isključenje kola iz redovnog sastava voza čiji saobraćaj bi doveo do ugrožavanja bezbjednosti saobraćaja i bezbjednosti saobraćaja samog voza).

ŽICG će omogućiti korišćenje opreme za snabdijevanje električnom energijom koja je potrebna za vuču vozova svim željezničkim prevoznicima na nediskriminatoran način.

Plaćanje utrošene električne energije biće predmet posebnog ugovora sa ŽICG.

Nakon donošenja i objavljivanja reda vožnje, materijal reda vožnje koji izrađuje i objavljuje ŽICG biće dostavljen željezničkim prevoznicima. Prevoznicima će biti pružene sve dodatne informacije za realizaciju trase voza u okviru minimalnog pristupnog paketa usluga.

5.2. Pristup prugom do uslužnih objekata i njihovo korišćenje

Usluge koje pruža ŽICG za pristup prugom do uslužnih objekata i njihovo korišćenje su:

- stanice za prijem i otpremu putnika, prtljaga i robe, i ostalih objekata, uključujući prikaz reda vožnje putničkih vozova i odgovarajućih prostora za izdavanje karata,
- manipulativni prostor,
- kolosjeci za ranžiranje vozova,
- kolosjeci za gariranje i
- objekti za pružanje ostalih usluga.

Korišćenje gore navedenih usluga koje pruža ŽICG omogućeno je svim zainteresovanim željezničkim prevoznicima na nediskriminatoran način i na njihov zahtjev.

5.3. Dodatne usluge

Dodatne usluge koje pruža ŽICG prevoznicima su definisane posebnim ugovorima.

Dodatne usluge obuhvataju:

- snabdijevanje električnom energijom za vuču vozova,
- pomoć pri prevozu opasnih materija i
- pomoć pri prevozu naročitih pošiljaka.

U slučajevima kada se troškovi usluge ne mogu unaprijed procijeniti već je to jedino moguće poslije pružanja usluge, ŽICG će utvrditi svoje, odgovarajuće, troškove i fakturisati ih prevozniku na osnovu i nakon pružene usluge.

Korišćenje gore navedenih dodatnih usluga koje pruža ŽICG omogućeno je svim zainteresovanim željezničkim prevoznicima na nediskriminatoran način i na njihov zahtjev. Detaljnije informacije o pružanju dodatnih usluga mogu se dobiti na adresu:

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica Sektor za upravljanje i regulisanje sobračaja
Trg Golootočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica Tel: + 382 20 441 387 Fax: + 382 20 441 148 e-mail: slavica.knezevic@zicg.me www.zicg.me

5.4. Prateće usluge

Prateće usluge koje pruža ŽICG su:

- pristup telekomunikacionoj mreži i
- pružanje dodatnih informacija.

ŽICG zadržava pravo odlučivanja koje od navedenih pratećih usluga će pružati i pod kojim uslovima.

Detaljnije informacije mogu se dobiti na adresi:

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD – Podgorica Sektor za upravljanje i regulisanje sobračaja Služba za operativne poslove
Trg Golootočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica Tel: + 382 20 441 387 Fax: + 382 20 441 148 e-mail: slavica.knezevic@zicg.me www.zicg.me

5.5. Usluge operatera

Usluge koje pruža Željeznički prevoz Crne Gore (ŽPCG) su:

- manevrisanje,
- tehnički pregled vozova za prevoz putnika,

IZJAVA O MREŽI 2023.

- priprema i izdavanje propratnih dokumenata kod voza i
- čišćenje, pranje i snabdijevanje vodom putničkih kola.

Detaljnije informacije mogu se dobiti na adresama:

Željeznički prevoz Crne Gore AD – Podgorica	Sektor za međunarodni prevoz putnika	Sektor za lokalni prevoz putnika
Trg Golootočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica Tel: + 382 20 441 100 Fax: + 382 20 633 957 e-mail: slaven.sestovic@zpcg.me web: www.zpcg.me	Trg Golootočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica Tel: + 382 20 441 370 Fax: + 382 20 441 234 e-mail: milenko.cebalovic@zpcg.me www.zpcg.me	Trg Golootočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica Tel: + 382 20 441 105 Fax: + 382 20 441 106 e-mail: miroslav.vukicevic@zpcg.me www.zpcg.me

Usluge koje pruža AD Montecargo Podgorica su:

- manevrisanje:
 - formiranje i rasformiranje vozova,
 - zakvačivanje i otkvačivanje lokomotiva i vagona,
 - promjena sastava voza,
 - manevrisanje pri vaganju kola,
 - manevrisanje – dostava pri postavljanju na istovarno-utovarne kolosjeke i industrijske kolosjeke korisnika.

Usluga manevrisanje obuhvata rad manevarske lokomotive i osoblja, kao i rad manevarskog odreda, u stanicama gdje je organizovan manevarski rad od AD Montecargo kao operatera.

- tehnički pregled vozova (u stanicama gdje je organizovana tehničko-kolska djelatnost),
- priprema i izdavanje propratnih dokumenata kod voza (u stanicama Bijelo Polje, Podgorica, Bar i Nikšić),
- vaganje kola (u stanicama Bijelo Polje, Bar i Nikšić),

Detaljnije informacije mogu se dobiti na adresi:

AD MONTECARGO – Podgorica	Sektor za prevoz
Trg Golootočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica Tel: + 382 20 441 303 Fax: + 382 20 601 525 e-mail: id@montecargo.me web: www.montecargo.me	Trg Golootočkih žrtava 13 CG - 81 000 Podgorica Tel: + 382 20 441 206 Fax: + 382 20 441 191 e-mail: dusanka.d@montecargo.me www.montecargo.me

5.6. Usluge održavanja

Usluge održavanja voznih sredstava vrši OŽVS. Usluge koje pruža OŽVS su:

- servisni pregledi, KP pregledi od P0 do P12, manje i veće opravke prema zahtjevima vlasnika za:
 - elektro vučna vozila,
 - dizel vučna vozila,
 - putnička kola,
 - teretne vagone,
- obrade točkova na podpodnom strugu (bez izvezivanja osovinskih sklopova – Rafamet CNC UGE 150N) i strugu sa izvezivanjem,
- dijagnostika osovina i točkova voznih sredstava (ultrazvučna ispitivanja, ispitivanja zaostalih napreznja, magnetofluks ispitivanja),
- dijagnostika kočnice (snimanje kočionog dijagrama),
- laboratorijska ispitivanja ulja i maziva i
- podešavanja osovinskih pritisaka voznih sredstava.

Detaljnije informacije mogu se dobiti na adresi:

AD „Održavanje željezničkih voznih sredstava“ – Podgorica
Trg Golotočkih žrtava 13
CG - 81 000 Podgorica
Tel: + 382 20 634 205
Fax: + 382 20 634 224
e-mail: svetozar.davidovic@ozvs.me
web: www.ozvs.me

6. TARIFA

Prema Zakonu o željeznici, član 42, ŽICG na osnovu kriterijuma utvrđuje visinu naknada za usluge koje pruža.

U cilju izvršenja prevoza na željezničkoj infrastrukturi, prevoznik plaća naknade za:

- minimalni pristupni paket usluga,
- pristup prugom do uslužnih objekata i njihovo korišćenje,
- dodatne usluge i
- prateće usluge.

6.1. Metode određivanja naknada

Metodologija naplate ovih usluga se vrši na način kako slijedi.

6.1.1. Minimalni pristupni paket

Visina naknade utvrđuje se na osnovu:

- ostvarenih voznih kilometara,
- koeficijenta ponderisanja za kategoriju pruge,
- koeficijenta habanja kolosjeka i
- faktora zahtjeva željezničkog prevoznika,

prema sljedećoj formuli:

$$U = (Q_{vkm}(mg) \times P(mg) + Q_{vkm}(ms) \times P(ms) + Q_{vkm}(r) \times P(r)) \times C_{vkm} \times K \times F \times F_{np}$$

gdje je:

U	Naknada za dodijeljenu voznu trasu
$Q_{vkm}(mg)$	Broj voznih kilometara ostvarenih na međunarodnoj glavnoj željezničkoj pruzi
$Q_{vkm}(ms)$	Broj voznih kilometara ostvarenih na međunarodnoj sporednoj željezničkoj pruzi
$Q_{vkm}(r)$	Broj voznih kilometara ostvarenih na regionalnoj željezničkoj pruzi
$P(mg)$	Koeficijent ponderisanja za međunarodnu glavnu željezničku prugu
$P(ms)$	Koeficijent ponderisanja za međunarodnu sporednu željezničku prugu
$P(r)$	Koeficijent ponderisanja za regionalnu željezničku prugu
C_{vkm}	Cijena voznog kilometra
K	Koeficijent habanja kolosjeka
F	Faktor koji iskazuje zahtjeve prevoznika po pitanju reda vožnje
$F(np)$	Faktor uticaja naročite pošiljke na cijenu trase voza kojim se prevozi naročita pošiljka

➤ Koeficijent ponderisanja (*P*)

Koeficijent ponderisanja određuje se na osnovu kategorizacije pruge u dodijeljenom kapacitetu. Kategorizacija pruga:

Pruga	Kategorija pruge
Bar – Bjelo Polje (granica sa Srbijom)	međunarodna glavna
Podgorica - Tuzi (granica sa Albanijom)	međunarodna sporedna
Nikšić - Podgorica	regionalna

Koeficijent ponderisanja iznosi:

Pruga	Koeficijent
$P_{(mg)}$ – međunarodna glavna	1.00
$P_{(ms)}$ – međunarodna sporedna	0.70
$P_{(r)}$ – regionalna	0.80

➤ Koeficijent habanja kolosjeka (*K*)

- za teretne vozove

Koeficijent habanja kolosjeka za teretne vozove se određuje na osnovu bruto mase voza.

Koeficijent habanja kolosjeka iznosi:

Voz	Koeficijent
K 1 – voz bruto težine više od 1501 t	1.50
K 2 – voz bruto težine od 1101 t do 1500 t	1.20
K 3 – voz bruto težine od 701 t do 1100 t	1.00
K 4 – voz bruto težine do 700 t	0.60
K 5 – prazan teretni voz	0.30
K 6 - lokomotivski voz	0.10

- za putničke vozove

Koeficijent habanja kolosjeka iznosi:

Voz	Koeficijent
K 7 – putnički voz	0.050

➤ Faktor za zahtjev željezničkog prevoznika u odnosu na red vožnje (F)

Faktor se odnosi na vrijeme podnošenja zahtjeva željezničkog operatera za dodjeljivanje kapaciteta infrastrukture.

Ako je zahtjev za dodjelu kapaciteta željeznički prevoznik uputio prije stupanja na snagu reda vožnje njegova vrijednost iznosi:

$$F_1 = 1,0$$

Ako je kapacitet dodjeljen na osnovu ad hoc zahtjeva vrijednost faktora iznosi:

$$F_2 = 1,2$$

➤ Faktor uticaja naročite pošiljke na cijenu trase voza kojim se prevozi naročita pošiljka (F_{np})

Za naročite pošiljke F_{np} se izračunava na način kako je dato u Prilogu 20.

Za redovne pošiljke vrijednost F_{np} iznosi 1 (jedan).

U slučajevima kada je pošiljka po više osnova naročita, kao F_{np} uzimaće se najveća vrijednost.

➤ Dužina trase voza (Q_{vkm})

Broj voznih kilometara ostvarenih pri realizaciji trase dobija se sabiranjem kilometara trase na svakoj liniji.

➤ Cijena po voznom kilometru (C_{vkm})

Osnovna cijena po voznom kilometru (C_{vkm}) za uslugu korišćenja minimalnog pristupnog paketa usluga za red vožnje 2022./2023. iznosi **3€ sa uključenim PDV-om za sve vrste vozova.**

Cijena usluge manevrisanja u službenim mjestima gdje nema manevarskog osoblja uključena je u minimalni pristupni paket. Ove usluge ŽICG pruža samo u izuzetnim slučajevima.

6.1.2. Pristup prugom do uslužnih objekata i njihovo korišćenje

U cijenu minimalnog pristupnog paketa uključena je usluga pristupa uslužnim objektima i korišćenje uslužnih objekata iz tačke 5.2. Izjave o mreži, osim usluge korišćenja kolosjeka za gariranje i usluge korišćenja kolskih vaga.

➤ Kolosjeci za gariranje

Korišćenje kolosjeka za gariranje podrazumijeva korišćenje odgovarajućih kolosječnih kapaciteta koji su željezničkim prevoznicima potrebni za gariranje voznog parka.

Zahtjev za korišćenje kolosjeka za gariranje treba da sadrži :

- vrstu voznog parka (putnička kola, teretna kola, lokomotive i sl.),
- potrebna dužina kolosjeka u metrima i
- službeno mjesto.

Visina naknade za korišćenje kolosjeka za gariranje izračunava se prema sledećoj formuli:

$$C = (n_{voz} \cdot l_{voz}) \cdot C_g \cdot t$$

gdje je:

- C** - naknada za korišćenje kolosjeka za gariranje,
- n_{voz}** - broj vozila,
- l_{voz}** - dužina vozila u metrima,
- C_g** - osnovna cijena korišćenja kolosjeka za gariranje po dužnom metru na čas,
- t** - broj sati za korišćenje kolosjeka za gariranje.

Gariranjem teretnih kola ne smatra se čekanje kola na utovar/istovar kraće od 24 časa.

Gariranjem garnitura/kola za prevoz putnika (klasičnih i EMV) ne smatra se stajanje garniture/kola u polaznim odnosno krajnim stanicama kraće od 4 časa.

Kao dužina pojedinog vozila uzima se prosječna dužina pojedinih vrsta vozila kako slijedi:

Vrsta vozila	Prosječna dužina (m)
Teretna kola	15
Putnička kola	25
Elektro i dizel lokomotiva	18
Elektromotorni voz (EMV)	75

Osnovna cijena korišćenja kolosjeka za gariranje po dužnom metru po času iznosi 0.001785€ sa PDV.

IZJAVA O MREŽI 2023.

Izuzetno kada vozila stoje na:

- a) glavnim prolaznim kolosjecima u stanicama Bijelo Polje, Podgorica, Bar, Nikšić i Tuzi duže od 24 časa bez prekida, korišćenje kolosjeka naplaćuje se 0.003 € + PDV po dužnom metru kolosjeka na čas, za cijelo vrijeme stajanja vozila.
- b) bilo kojem kolosjeku usputnih stanica, međustanica i ukrasnica (osim manipulativnih kolosjeka), korišćenje kolosjeka naplaćuje se 0.003 € + PDV po dužnom metru kolosjeka na čas, za svaki započeti čas.

Ukoliko željeznički prevoznik garira vozila bez podnesenog zahtjeva, naknada za korišćenje kolosjeka za gariranje naplatiće se u dvostrukom iznosu osnovne cijene po dužnom metru na čas.

Visina naknade za korišćenje kolosjeka za gariranje kojima upravlja ŽICG određuje se na osnovu troškova održavanja tih objekata.

Naknade za korišćenje kolosjeka za gariranje primjenjuje se na nediskriminatorski način za sve željezničke prevoznike.

Spisak kolosjeka po stanicama na kojima će se vršiti naplata gariranja kola/garnitura kao i kolosjeka na kojima se neće vršiti naplata dat je u Prilogu 21.

➤ Kolske vage

Uslugu korišćenja kolskih vaga, ŽICG omogućava u sledećim službenim mjestima: Bijelo Polje, Bar i Nikšić. Uslugu dostave kola na vaganje vrši AD Montecargo za potrebe drugih prevoznika ili sami prevoznici za sopstvene potrebe. Uslugu samog vaganja (opsluživanja kolskih vaga) u svim službenim mjestima vrši ovlašćeno lice prevoznika AD Montecargo. Iznos cjelokupne naknade zavisi od toga čija manevarska lokomotiva i manevarsko osoblje je angažovano za dostavu kola na kolske vage.

Ako se usluga dostave kola na kolske vage, za potrebe drugih prevoznika, obavlja posredstvom prevoznika AD Montecargo koji obezbjeđuje manevarsku lokomotivu i manevarsko osoblje, cjelokupna naknada iznosi kako slijedi (upotreba vage, manevarske lokomotive i osoblja):

Službeno mjesto kolske vage	Naknada (eura/kolima)
Bijelo Polje	45
Bar (III Rejonska grupa)	30
Nikšić	30

Ukoliko prevoznik sam obezbeđuje manevarsku lokomotivu i manevarsko osoblje prilikom dostave kola na vaganje, cjelokupna naknada iznosi kako je prikazano u narednoj tabeli (upotreba vage i radnika AD Montecarga koji rukuje kolskom vagom):

Službeno mjesto kolske vage	Naknada (eura/kolima)
Bijelo Polje	14
Bar (III Rejonska grupa)	14
Nikšić	14

6.1.3. Dodatne usluge

➤ Cijena električne energije za potrošače elektro vuče

Cijene električne energije za potrošače elektro vuče zavisi od cijena električne energije od isporučioaca (trenutno Elektroprivreda Crne Gore), stvarnih troškova potrošnje, brutotonskih kilometara i vrste voza.

Naknada za električnu energiju utrošenu za vuču vozova određuje se na osnovu obrasca:

$$C_{sv}/btkm = \frac{MJES. RAČ - TROŠ. ŽICG}{BTKMter + BTKMput * K}$$

gdje je:

- $C_{sv}/btkm$ - mjesečna cijene struje za vuču vozova, izražena u eurima po brutotonskom kilometru,
- MJES. RAČ – mjesečni iznos računa za utrošenu električnu energiju visokog napona koji ispostavlja snabdjevač električnom energijom,
- TROŠ. ŽICG – mjesečni troškovi struje visokog napona za potrebe ŽICG. Ovi troškovi iznose 5% od MJES. RAČ. za utrošenu električnu energiju visokog napona,
- BTKMter – ukupni ostvareni brutotonski kilometri u teretnom saobraćaju na mjesečnom nivou,
- BTKMput – ukupni ostvareni brutotonski kilometri u putničkom saobraćaju na mjesečnom nivou,
- K – koeficijent kojim se uzima u obzir da putnički vozovi troše više električne energije po brutotonskom kilometru nego teretni.

Iznos naknade za svakog prevoznika pojedinačno, računa se množenjem mjesečne cijene struje vuče po brutotonskom kilometru ($C_{sv}/btkm$) sa ostvarenim brutotonskim kilometrima koje je taj prevoznik imao u tom mjesecu.

- $N_{tern} = C_{sv}/b_{tkm} * BTKM_{tern}$ - za teretni prevoz, odnosno
- $N_{putn} = C_{sv}/b_{tkm} * BTKM_{putn} * K$ - za putnički prevoz,

gdje je:

- N_{tern} – naknada koju n-ti operater u teretnom prevozu plaća za utrošak električne energije za vuču vozova, izražena u eurima.
- $BTKM_{tern}$ – realizovani brutotonski kilometri n-tog teretnog operatera u datom mjesecu.
- N_{putn} - naknada koju n-ti operater u putničkom prevozu plaća za utrošak električne energije za vuču vozova, izražena u eurima.
- $BTKM_{putn}$ - realizovani brutotonski kilometri n-tog putničkog operatera u datom mjesecu.

Vrijednost koeficijenta K u svakom mjesecu iznosi 1,2575.

Naknada se Upravljaču infrastrukture plaća mjesečno, na osnovu ispostavljenog računa.

6.1.4. Prateće usluge

Spisak pratećih usluga koje pruža ŽICG dat je u tački 5.4. Izjave o mreži. Obim i visina za plaćanje usluge će biti definisana ugovorom o korišćenju željezničke infrastrukture.

6.2. Otkazivanje vozne trase ili planirane vožnje

Željeznički prevoznik može otkazati trasu voza ili planiranu vožnju voza.

6.2.1. Otkazivanje vozne trase

Otkazivanje vozne trase predstavlja finalno poništavanje puta vožnje za cijeli dogovoreni period trajanja reda vožnje. Otkazivanjem vozne trase, željeznički prevoznik gubi pravo da nastavi sa korišćenjem te vozne trase u dogovorenom periodu reda vožnje.

U narednoj tabeli su dati uslovi otkazivanja trase i plaćanje naknada za nekorišćenje.

Rb	Uslov	Plaćanje naknada za korišćenje
1.	Otkazivanje vozne trase najkasnije 60 dana prije prve planirane vožnje	Ne plaća se naknada za korišćenje trase
2.	Otkazivanje vozne trase od 30 do 60 dana prije prve planirane vožnje	50% naknade za korišćenje za svaku voznu trasu
3.	Otkazivanje vozne trase do 30 dana prije prve planirane vožnje	1 x naknade za korišćenje za svaku voznu trasu
4.	Vozna trasa se ne otkazuje, a nije korišćena	2 x naknada za korišćenje za svaku voznu trasu

6.2.2. Otkazivanje vožnje voza

Otkazivanje vožnje voza podrazumijeva poništavanje jedne trase voza za određeni dan ili više dana. Željeznički prevoznik zadržava pravo da i dalje koristi voznu trasu u dogovorenom periodu reda vožnje.

U narednoj tabeli su dati uslovi otkazivanja voza i plaćanje naknada za nekorišćenje.

Rb	Uslov	Plaćanje naknada za korišćenje
1.	Otkazivanje vožnje voza više od 24 sata prije planiranog polaska	50% naknade za korišćenje za svaku voznu trasu
2.	Otkazivanje vožnje voza manje od 24 sata prije planiranog polaska	1 x naknada za korišćenje za svaku voznu trasu
3.	Vožnja voza se ne otkazuje, a voz ne saobraća	2 x naknada za korišćenje za svaku voznu trasu

Ugovorom o korišćenju željezničke infrastrukture se definiše primjena naplate naknade za otkazivanje trase i poništavanje planirane vožnje.

6.3. Promjena vozne trase

Promjena vozne trase podrazumijeva promjenu osnovnih podataka u postojećoj voznoj trasi na zahtjev željezničkog prevoznika, što zahtijeva izradu nove trase i izmjene u redu vožnje.

Cijena promjene je 40 € po voznoj trasi.

6.4. Promjena cijene

ŽICG zadržava pravo izmjene cijena objavljenih u Izjavi o mreži. ŽICG će nove cijene objaviti u izmjenama i dopunama Izjave o mreži i o tome blagovremeno obavijestiti željezničke prevoznike.

6.5. Sistem pokazatelja kvaliteta prevoza (kašnjenje vozova)

ŽICG vodi pregled kretanja svih vozova, konstatuje uzroke kašnjenja i naknadu za kašnjenje vozova za onog željezničkog prevoznika sa kojim je Ugovorom o korišćenju željezničke infrastrukture tako ugovoreno.

Kašnjenja vozova se prati u odnosu na uzroke kašnjenja koji se kao takvi dijele na primarna i sekundarna kašnjenja.

Primarna kašnjenja su sva kašnjenja vozova koja su uzrokovana smetnjom ili poremećajem koji je doveo do kašnjenja, a nisu kao uzrok imali kašnjenje ili otkazivanje drugog voza.

Sekundarna kašnjenja su kašnjenja nastala kao posljedica već postojećeg ranijeg kašnjenja.

Pregled primarnih i sekundarnih uzroka kašnjenja vozova nalazi se u Prilozima 22 Izjave o mreži.

Odgovornost za uzroke kašnjenja može biti na teret:

- upravljača infrastrukture,
- željezničkog prevoznika,
- spoljnih faktora.

Kašnjenje vozova se prati na osnovu odstupanja od stvarnih vremena vožnje vozova u odnosu na vremena vožnje vozova predviđenih redom vožnje.

Naknada se obračunava za sva primarna kašnjenja (osim kada su uzrok spoljni uticaji) vozova prema broju minuta kašnjenja svakog pojedinog voza.

Naknada za kašnjenje iznosi 0,1% naknade za cjelokupnu trasu voza za svaki minut kašnjenja. Ukupan iznos naknade za kašnjenje pojedinog voza može iznositi do 5% naknade za cjelokupnu trasu tog voza za svaku odgovornu stranu.

Naknada za kašnjenje putničkih vozova do 10 minuta, odnosno za kašnjenje teretnih vozova ispod 30 minuta, bez obzira na uzročnika neće se obračunavati.

Kašnjenja vozova koja su nastala zbog vanrednih događaja, kod kojih se bez islednog postupka ne može sa sigurnošću utvrditi odgovornost za kašnjenje voza, obračunavaju se naknadno.

Kašnjenja izazvana spoljnim faktorom su kašnjenja izazvana višom silom, ili kašnjenja koja su izazvala treća lica.

Kašnjenja izazvana spoljnim faktorom potiču od okolnosti koje nisu pod uticajem upravljača infrastrukture, a ni prevoznika.

6.6. Izuzeci pri tarifiranju

Korisnici javne željezničke infrastrukture koji je održavaju ili vrše modernizaciju, gdje pri realizaciji radova koriste radne vozove, pomoćne vozove, motorna pružna vozila, mehanizaciju, snjegočistače i protivpožarne vozove su izuzeti od plaćana naknade za korišćenje iste.

6.7. Način plaćanja

Nakon isteka obračunskog perioda, ŽICG će do 10 – og u mjesecu izvršiti obračun naknade za izvršene usluge za prethodni mjesec i račune dostaviti na adresu željezničkog prevoznika.

Željeznički prevoznik je dužan platiti račun u roku od 15 dana od dana prijema računa.

Izuzetak je račun za obračun električne energije visokog napona za vuču vozova. Rokovi plaćanja ovog računa će biti definisani u Ugovoru o korišćenju željezničke infrastrukture sa željezničkim prevoznikom.

U slučaju da željeznički prevoznik ne izvrši plaćanje obaveze u predviđenom roku, ŽICG će naplatiti zateznu kamatu za svaki dan kašnjenja u skladu sa važećim zakonom.

Željeznički prevoznik je u obavezi da podmiri u cjelosti sve svoje pristigle obaveze prije sklapanja ugovora za naredni period.

6.8. Osiguranje plaćanja

Instrumenti osiguranja naplate potraživanja ŽICG od podnosioca zahtjeva odnosno željezničkog prevoznika su:

- mjenice i
- depoziti.

Podnosilac zahtjeva odnosno željeznički prevoznik u obavezi je instrumente osiguranja naplate potraživanja predati ŽICG na dan potpisivanja Ugovora o korišćenju željezničke infrastrukture.

Instrumenti osiguranja plaćanja moraju biti izdati u visini od 25% procijenjene vrijednosti sklopljenog ugovora, s tim da se podnosioci zahtjeva odnosno željeznički prevoznici obavezuju izdati nove instrumente ukoliko je ŽICG ranije primljene već iskoristila za naplatu dospjelih nepodmirenih potraživanja, tako da je garancija za plaćanje dospjelih obaveza za cijelo vrijeme trajanja ugovora osigurano u visini od 25% procijenjene ugovorene vrijednosti.

Prilozi

IZJAVA O MREŽI 2023.

Prilog 1a.

Sektor za upravljanje i regulisanje saobraćaja

Podgorica, Trg Golootočkih žrtava 13

tel. + 382 20 441 268, fax. + 382 20 441 148

Obrazac za naručivanje trase voza

Željeznički prevoznik: _____

Adresa: _____

Kontakt osoba: _____

Tel: _____ Fax: _____ e-mail: _____

Mjesto i datum: _____

1. OSNOVNI PODACI O TRAŽENOJ TRASI VOZA

Vrsta voza	Broj voza u prethodnom RV	Željeno vrijeme		Relacija		
		odlazak	dolazak	od	do	preko
NAPOMENE						

2. PODACI VEZANI UZ RED VOŽNJE VOZA

Zaustavljanja u službenim mjestima	Vrijeme zadržavanja u službenim mjestima (min)	Kalendar saobraćaja

3. PODACI O VOZU

Vrsta vuče, serijski broj vučne jedinice, relacija	Dodatna vučna vozila, serijski broj vučne jedinice, funkcija kod voza, relacija	Vrsta i broj vagona / motorne garniture	Masa voza (kg)	Dužina voza (m)	Kočenje		Maksimalna brzina voza (km/h)
					Vrsta	Procenat (%)	

4. POSEBNE ODREDBE

--

M.P.

POTPIS

IZJAVA O MREŽI 2023.

Prilog 1b.

Obrazac za naručivanje trase voza Uputstvo za popunjavanje Obrasca za naručivanje trase voza		
1.	Vrsta voza	Navesti vrstu voza: Voz za prevoz putnika (EuroCity, InterCity, ekspresni, brzi, ubrzani, putnički, pogranični, prigradski, voz za prevoz praćenih automobila, agencijski voz, prazna garnitura); Teretni (voz sa jednorodnim tovarom, voz sa pojedinačnim vagonima, voz iz kombinovanog transporta, ekspresni, brzi, direktni, dionički, maršrutni, sabirni, kružni, industrijski, vojni, prazni, lokomotivski, probne vožnje).
	Broj voza u prethodnom redu vožnje	Navesti broj voza iz prethodnog reda vožnje čiji elementi odgovaraju zahtjevu podnosioca (npr. 47660, 432, ...).
	Željeno vrijeme	Navesti željeno vrijeme odlaska voza iz polazne stanice i dolaska u uputnu stanicu.
	Relacija	Navesti polaznu i uputnu stanicu vožnje voza i karakteristično službeno mjesto između tih stanica koje određuje prevozni put voza.
2.	Zaustavljanja u službenim mjestima	Navesti sva službena mjesta u kojima je potrebno zaustavljanje voza.
	Vrijeme zadržavanja u službenim mjestima	Navesti potrebno vrijeme zadržavanja u svakom službenom mjestu u minutama.
	Kalendar saobraćaja	Navesti dane saobraćaja voza. Kod vozova kod kojih se kalendar saobraćaja proteže kroz više dana navesti na cijelom prevoznom putu.
3.	Vrsta vuče, serijski broj vučne jedinice, relacija	Navesti vrstu vuče (elektro ili dizel), serijski broj vučne jedinice i relaciju vožnje svake pojedine lokomotive ukoliko se na traženoj relaciji mijenja vrsta vuče.
	Dodatna vučna vozila, serijski broj vučne jedinice, funkcija kod voza, relacija	Navesti broj dodatnih vučnih vozila, vrstu vučnih jedinica (elektro ili dizel), serijski broj, mjesto u vozu (vozna zaprežna, potiskivalica), relaciju dodatne vučne jedinice.
	Vrsta i broj vagona/motorne garniture	Navesti vrstu vagona (slovnu oznaku serije vagona) i koliko ih ima u vozu odnosno vrstu, broj i serijski broj motornih garnitura (DMV; EMV).
	Masa voza	Navesti masu svih vozila uvrštenih u voz bez mase radnih lokomotiva.
	Dužina voza	Navesti dužinu voza u metrima bez dužine radnih lokomotiva.
	Kočenje	Vrsta kočenja: navesti vrstu kočenja (R, P, G, Mg ...). Procenat kočenja: navesti procenat kočenja koji treba uzeti s obzirom na karakteristike vozila u vozu.
	Maksimalna brzina voza	Navesti maksimalnu brzinu voza s obzirom na karakteristike vozila u vozu.
4.	Posebne odredbe	Navesti posebne odredbe kao što su: manevrisanje vozilima, promjena sastava voza, veze i sačekivanja, promjena osoblja, vrsta intermodalne transportne jedinice, vrsta opasne materije, naročite pošiljke, postupci primopredaje na graničnim prelazima, tehničke pauze (pregled, namirivanje vodom, skladištenje otpada i sl.) i potreban vremenski period, potreba za dodatnim kolosječnim kapacitetima (gariranje, predgrijavanje, formiranje vozova i sl.), ostale potrebe za dodatnim uslugama.

Prilog 1c. Evropska regulativa, zakoni, podzakonska akta, pravilnici i Odluke ŽICG

1. Evropska regulativa

- Direktiva 2012/34/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 21. novembra 2012. o osnivanju jedinstvenog evropskog željezničkog područja,
- Direktiva 2008/57/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 17. juna 2008. o interoperabilnosti željezničkog sistema u Zajednici,
- Direktiva 2007/59/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. oktobra 2007. o sertifikaciji mašinovođa koji upravljaju lokomotivama i vozovima u željezničkom sistemu u Zajednici,
- Direktiva 2001/14/EC Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. februara 2001. o dodjeli kapaciteta željezničke infrastrukture i naplati naknada za korišćenje željezničke infrastrukture i sertifikata o bezbjednosti,
- Direktiva 2001/16/EC Evropskog parlamenta i Savjeta od 19. marta 2001. o interoperabilnosti konvencionalnog željezničkog sistema,
- Direktiva 2004/49/EC Evropskog parlamenta i Savjeta od 29. aprila 2004. o bezbjednosti na prugama Zajednice i dopunjena Direktiva Savjeta 95/18/EC o davanju licenci željezničkim preduzećima,
- Direktiva Savjeta 2004/49/EZ od 29. aprila 2004. o bezbjednosti na željeznicama Zajednice, o izmjenama i dopunama Direktive Savjeta 95/18/EZ o izdavanju licenci preduzećima za željeznički saobraćaj i Direktive 2001/14/EZ o dodjeli kapaciteta željezničke infrastrukture i naplati naknada za korišćenje željezničke infrastrukture i bezbjednosnoj sertifikaciji,
- Direktiva 95/18/EC Evropskog parlamenta i Savjeta od 19. juna 1995. o davanju licenci željezničkim preduzećima,
- Direktiva Evropskog Parlamenta 96/35/EC od 3. juna 1996. o postavljenju i stručnim kvalifikacijama savjetnika za bezbjednost pri prevozu opasnih materija u drumskom, željezničkom i unutrašnjem vodnom saobraćaju,
- Direktiva Savjeta 91/440/ECCod 29. jula 1991. o razvoju željeznica Zajednice EU,
- Odluka Evropskog Parlamenta (EC) od 19. juna 1995. o razvoju željezničkog i kombinovanog transporta.
- Odluka Evropskog parlamenta i Odluka Savjeta br. 96/1692 od 23. jula 1996. o smjernicama EU za razvoj Trans-evropske saobraćajne mreže,
- Odluka Savjeta Evrope (EEC) od 22. januara 1990. godine o uspostavljanju zajedničkih pravila za određene tipove kombinovanog transporta robe između država članica,
- Odluka Komisije od 23. decembra 2005. o tehničkoj specifikaciji interoperabilnosti podsistema „željeznička vozila – buka“ transevropskog konvencionalnog željezničkog sistema,
- Odluka Komisije od 10. februara 2011.o izmjeni Odluke 2007/756/EZ o donošenju zajedničke specifikacije nacionalnog registra vozila,
- Pravilnik za međunarodni željeznički prevoz opasne robe – RID 2019,

- Propis Savjeta Evrope (EEC) br. 1108/70 od 04. juna 1970. koji uvodi računovodstveni sistem troškova na infrastrukturi u odnosu na željeznički, drumski i unutrašnji vodni saobraćaj,
- Propis Savjeta Evrope (EEC) br. 1191/69 od 26. juna 1969. o aktivnostima država članica u vezi sa obavezama javnog prevoza u željezničkom, drumskom i unutrašnjem vodnom saobraćaju,
- Propis Savjeta Evrope (EEC) br. 1192/69 od 26. juna 1969. o zajedničkom pravilima za normalizaciju računa željezničkih preduzeća,

2. Zakoni

- Zakon o željeznici („Sl. list CG“, br. 27/13),
- Zakon o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza („Sl. list CG“, br.1/14),
- Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG“, broj 48/08),
- Zakon o eksplozivnim materijama („Sl. list CG“, br. 049/08-59.058/08-8),
- Zakon o oružju („Službeni list RCG“, broj 49/04 i „Sl. list CG“, br. 49/08),
- Zakon o potvrđivanju Protokola od 3.juna 1999. godine o izmjenama Konvencije o međunarodnim željezničkim prevozima (COTIF) od 9. maja 1980. godine (Protokol iz 1999.) i Konvencije o međunarodnim željezničkim prevozima (COTIF) od 9.maja 1980. godine u verziji na osnovu Protokola o izmjenama od 3.juna 1999. godine („Sl. list CG – Međunarodni ugovori” br. 4/09)
- Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Srbije o graničnoj kontroli u željezničkom saobraćaju („Sl. list CG – Međunarodni ugovori“, br. 04/09).
- Zakon o prevozu opasnih materija („Sl. list CG”, br. 5/08),
- Zakon o proizvodnji i prometu otrova („Sl. list RCG“, br: 31/77; 40/77; 29/89; 39/89; 48/91; 17/92),
- Zakon o ratifikaciji sporazuma o uspostavljanju željezničke mreže visoke performanse u Jugoistočnoj Evropi („Sl. list RCG”, br. 44/07),
- Zakon o ugovornim odnosima u željezničkom saobraćaju („Sl. list CG“, br. 41/10),
- Zakon o zaštiti od buke („Sl. list CG“, br. 045/06-25),
- Zakona o inspeksijskom nadzoru („Službeni list RCG”, br. 39/03),

3. Podzakonska akta, pravilnici, uputstva, uredbe, protokoli i odluke

- Pravilnik o izdavanju licence za prevoz u željezničkom saobraćaju („Sl. list CG“, br. 56/08),
- Pravilnik o kriterijumima za određivanje objekata od posebnog značaja za bezbjednost željezničkog saobraćaja („Sl. list CG“, br. 61/11),
- Pravilnik o posijedanju vučnih vozila željezničkim radnicima („Sl. list CG“, br. 15/13),
- Pravilnik o postupku termičke obrade skretničkih djelova i krajeva šina za izolovane sastave („Sl. list CG“, br. 33/13),

- Pravilnik o održavanju donjeg stroja željezničkih pruga ("Sl. list CG", br. 29/14),
- Pravilnik o kočnicama željezničkih vozila ("Sl. list CG" br. 9/15),
- Pravilnik o bližem sadržaju sistema upravljanja bezbjednošću upravljača infrastrukture i željezničkog prevoznika ("Sl. list CG", br. 14/15),
- Pravilnik o dozvolama za tip vozila, korišćenje vozila i tip vozila („Sl. list CG“, br. 19/15),
- Pravilnik o načinu izdavanju sertifikata o bezbjednosti u željezničkom prevozu („Sl. list CG“, br. 27/15).
- Pravilnik o načinu izdavanja sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom, infrastrukturom industrijske željeznice i infrastrukturom lučke željeznice („Sl. list CG“, br. 27/15),
- Pravilnik o bližem sadržaju godišnjih izvještaja o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju i zajedničkim pokazateljima bezbjednosti ("Sl. list CG", br. 29/15),
- Pravilnik o vrstama signala, signalnih oznaka i oznaka na pruzi („Sl. list CG“, br. 31/15),
- Pravilnik o ukrštanju željezničke pruge i javnog puta ("Sl. list CG", br. 53/15),
- Pravilnik o bližim uslovima za izdavanje licence za upravljanje željezničkom infrastrukturom („Sl. list CG“, br. 08/16),
- Pravilnik o održavanju gornjeg stroja željezničkih pruga ("Sl. list CG", br. 42/16),
- Pravilnik o uslovima za sertifikaciju lica zaduženih za održavanje teretnih željezničkih kola ("Sl. list CG", br. 44/16),
- Pravilnik o načinu izrade, sadržaju i postupku objavljivanja reda vožnje vozova ("Sl. list CG", br. 62/16),
- Pravilnik o održavanju signalno-sigurnosnih uređaja ("Sl. list CG", br. 79/16),
- Pravilnik o tehničkim uslovima za signalno-sigurnosne uređaje ("Sl. list CG", br. 13/17),
- Pravilnik o mjerama za bezbjedno odvijanje saobraćaja i bezbjednost zaposlenih koji izvode radove na pruzi ("Sl. list CG", br. 39/17),
- Pravilnik o unutrašnjem redu u željezničkom saobraćaju ("Sl. list CG", br. 50/17),
- Pravilnik o tehničkim uslovima za elektroenergetska postrojenja ("Sl. list CG", br. 57/17),
- Pravilnik o načinu vođenja registra željezničke infrastrukture ("Sl. list CG", br. 60/17),
- Pravilnik o sadržaju godišnjeg programa održavanja industrijskog kolosjeka željezničke pruge i uslovima za zaposlene na održavanju te pruge ("Sl. list CG", br. 76/17),
- Pravilnik o bližim uslovima, načinu ugradnje i upotrebe aparata za gašenje požara u vozovima ("Sl. list CG", br. 12/18),
- Pravilnik o bližim uslovima koje u pogledu opreme kadra i prostora treba da ispunjava radionica za održavanje željezničkih vozila ("Sl. list CG", br. 18/18),
- Pravilnik o načinu vršenja i obezbjeđivanja tehničko kolskog pregleda vozova i vozila u unutrašnjem i međunarodnom željezničkom saobraćaju ("Sl. list CG", br. 39/18),
- Pravilnik o tehničkim specifikacijama interoperabilnosti željezničkog sistema / Infrastruktura ("Sl. list CG", br. 46/18),
- Pravilnik o tehničkoj specifikaciji interoperabilnosti podsistema kontrole upravljanja i signalizacije ("Sl. list CG", br. 73/18),
- Pravilnik o načinu prikupljanja podataka i sačinjavanju izvještaja o vanrednim događajima ("Sl. list CG", br. 83/18),

- Pravilnik o načinu vođenja evidencija željezničkih prevoznika i upravljača željezničke infrastrukture (“Sl. list CG”, br. 78/18),
- Pravilnik o bližem sadržaju sastavnih djelova željezničke infrastrukture (“Sl. list CG”, br. 15/19),
- Pravilnik o načinu kočenja vozova (“Sl. list CG”, br. 15/19),
- Pravilnik o zajedničkoj bezbjednosnoj metodi za ocjenu usaglašenosti sa zahtjevima za dobijanje sertifikata o bezbjednosti (“Sl. list CG”, br. 60/19),
- Pravilnik o načinu održavanja željezničkih vozila (“Sl. list CG”, br. 63/19),
- Pravilnik o tehničkim specifikacijama interoperabilnosti željezničkog sistema u odnosu na bezbjednost u željezničkim tunelima (“Sl. list CG”, br. 66/19),
- Pravilnik o tehničkoj specifikaciji interoperabilnosti podsistema energija (“Sl. list CG”, br. 11/20),
- Pravilnik o označavanju vozova (“Sl. list CG”, br. 100/20),
- Pravilnik o označavanju željezničkih vozila (“Sl. list CG”, br. 100/20),
- Pravilnik o tehničkoj specifikaciji interoperabilnosti podsistema vozna sredstva - teretna kola (“Sl. list CG”, br. 119/20),
- Pravilnik o tehničkoj specifikaciji interoperabilnosti podsistema vozna sredstva - lokomotive i putnička vozila (“Sl. list CG”, br. 119/20),
- Pravilnik o tehničkoj specifikaciji interoperabilnosti podsistema vozila - buka (“Sl. list CG”, br. 119/20),
- Pravilnik o posebnim zdravstvenim uslovima koje moraju ispunjavati željeznički radnici koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja 655,
- Pravilnik o prevozu naročitih pošiljki 20 („Službeni glasnik ZJŽ”, broj 27/94),
- Pravilnik o stručnoj spremi radnika koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja 646,
- Pravilnik o utvrđivanju poslova na kojima radnici neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja 645,
- Saobraćajni pravilnik 2 („Službeni glasnik ZJŽ”, broj 3/94),
- Saobraćajno uputstvo 40 („Službeni glasnik ZJŽ“ od 01.01.1981.),
- Uputstvo o manevrisanju 42 („Službeni glasnik ZJŽ“ od 01.01.1981.g.),
- Uputstvo o obezbjeđenju saobraćaja tokom zime 333 („Službeni glasnik ZJŽ“ od 15.01.2004.g.),
- Uputstvo o postupcima za slučaj vanrednog događaja (ŽICG br. 9319 od 27.09.2019., ŽPCG br. 8205 od 27.09.2019., Montecargo br. 7163 od 30.09.2019.),
- Uputstvo o rukovanju induktivnim autostop uređajima I 60 425.
- Uputstvo o tehničkim normativima i podacima za izradu reda vožnje 52 („Službeni glasnik ZJŽ“ od 28.05.1989.g.),
- Uputstvo za dokazivanje prisustva alkohola u organizmu radnika za vrijeme rada 670,
- Uputstvo za pregledače kola 253 („Službeni glasnik ZJŽ“ od 1990.g.),
- Uredba o kategorizaciji klasifikaciji i označavanju željezničkih pruga,

IZJAVA O MREŽI 2023.

- Odluka o načinu obračuna usluga prevoza za naročite pošiljke br. 4910/2 od 24.06.2014.godine,
- Protokol o organizaciji i regulisanju željezničkog saobraćaja u zoni između zajedničke granične stanice Tuzi i granične stanice Bajze između “Željezničke infrastrukture Crne Gore AD Podgorica” i “Albanskih željeznica /HSH/ - jedinica infrastrukture” (br. ŽICG 4728, br. HSH 541 od 21.06.2016. godine).

Prilog 2. Pregled mreže željezničkih pruga u Crnoj Gori

Prilog 3. Stanice i ostala službena mjesta na mreži

IZJAVA O MREŽI 2023.

Prilog 4. Pregled udaljenosti između službenih mjesta i najveća dopuštena brzina na prugama

Naziv stanice / dionice	km položaj	Dužina dionice	Međustanični razmak	Najveća dopuštena brzina
		(m)	(m)	(km/h)
1	2	3	4	5
Državna granica - Bijelo Polje – Bar				
Državna granica	287+438,70		9.498,80	
Državna granica - Bijelo Polje		9.498,80		80
Bijelo Polje	296+937,50			80
Bijelo Polje – Lješnica		2.930,50	24.401,21	80
Lješnica	299+868			80
Lješnica – Kruševo		4.369,00		80
Kruševo	304+237			80
Kruševo - Ravna Rijeka		4.093,00		80
Ravna Rijeka	308+330			80
Ravna Rijeka - Slijepač Most		2.140,00		80
Slijepač Most	310+470			80
Slijepač Most - Mijatovo Kolo		3.163,53		80
Mijatovo Kolo	313+633,53			80
Mijatovo Kolo – Žari		2.966,47		80
Žari	316+600			80
Žari – Mojkovac		4.738,71		80
Mojkovac	321+338,71			80
Mojkovac - Štitarička Rijeka		3.077,29	19.311,26	80
Štitarička Rijeka	324+416			80
Štitarička Rijeka - Trebaljevo		6.699,46		80
Trebaljevo	331+115,46			80
Trebaljevo – Oblutak		3.684,54		80
Oblutak	334+800			80
Oblutak – Kolašin		5.849,97	80	
Kolašin	340+649,97			80
Kolašin – Padež		3.190,03	18.145,28	80
Padež	343+840			80
Padež – Mateševo		3.310,00		80
Mateševo	347+150			80
Mateševo – Kos		4.317,75		80
Kos	351+467,75			80
Kos – Selište		2.542,25		80
Selište	354+010			80
Selište – Trebešica		4.785,25	80	
Trebešica	358+795,25			80
Trebešica - Kruševački Potok		5.694,75	46.347,79	50
Kruševački Potok	364+490			50
Kruševački Potok - Lutovo		5.114,39		50
Lutovo	369+604,39			50

IZJAVA O MREŽI 2023.

Lutovo - Pelev Brijeg		4.301,61		50
Pelev Brijeg	373+906			50
Pelev Brijeg - Bratonožići		5.204,50		50
Bratonožići	379+110,50			50
Bratonožići – Podkrš		4.469,50		60
Podkrš	383+580			60
Podkrš – Bioče		5.991,16		60
Bioče	389+571,16			60
Bioče – Zlatica		10.884,84		60
Zlatica	400+456			60
Zlatica – Podgorica		4.687,04		60
Podgorica	405+143,04			70
Podgorica – Aerodrom		7.936,96	10.686,46	70
Aerodrom	413+080			70
Aerodrom – Golubovci		2.749,50		70
Golubovci	415+829,50			70
Golubovci – Morača		3.299,50	18.290,50	70
Morača	419+129			70
Morača – Zeta		5.279,00		70
Zeta	424+408			70
Zeta – Vranjina		3.206,00		70
Vranjina	427+614			70
Vranjina – Virpazar		6.506,00		70
Virpazar	434+120			70
Virpazar – Crmnica		3.425,00	12.027,80	70
Crmnica	437+545			70
Crmnica - ulaz tunela Sozina km 439+032 - 445+572		2.062,80		70
Ulaz tunela Sozina – Sutomore km 439+032 - 445+572		6.540,00		80
Sutomore	446+147,8			70
Sutomore – Šušanj		5.911,20	8.699,20	70
Šušanj	452+059			70
Šušanj – Bar		2.788,00		70
Bar	454+847			70
Nikšić - Podgorica¹				
Nikšić	0+293			75
Nikšić – Stubica		8.719,00	34.132,50	75
Stubica	9+012			75
Stubica – Dabovići		5.428,26		75
Dabovići	14+440,26			75
Dabovići – Ostrog		2.873,82		75
Ostrog	17+314,08			75
Ostrog – Šobajići		3.720,92		75
Šobajići	21+035			75
Šobajići - Šumanovića Bare		2.299,24		75

¹ Na pruzi Nikšić – Podgorica, zbog nelegalnih putnih prelaza, najveća dopuštena brzina je određena Rješenjem Ministarstva saobraćaja i pomorstva broj 03-1559/2 od 31.02.2014. godine, i važiće do opoziva istog

IZJAVA O MREŽI 2023.

Šumanovića Bare	23+334,24			75
Šumanovića Bare – Slap		2.283,35		75
Slap	25+617,59			75
Slap – Danilovgrad		8.807,91		75
Danilovgrad	34+425,50			75
Danilovgrad – Ljutotuk		3.850,80		60
Ljutotuk	38+276,30			60
Ljutotuk – Spuž		5.468,70		60
Spuž	43+745		22.082,74	60
Spuž – Pričelje		3.199,67		60
Pričelje	46+944,867			60
Pričelje – Podgorica		9.563,56		60
Podgorica	56+508,434			60
Podgorica -Tuzi - Državna granica				
Podgorica	0+000			70
Podgorica – Tuzi		13.683,00	13.683,00	70
Tuzi	13+683			70
Tuzi - Državna granica		11.057,59	11.057,59	70
Državna granica	24+740,59			70

IZJAVA O MREŽI 2023.

Prilog 5. Najveća dopuštena dužina vozova

Naziv službenog mjesta	Vozni smjer A → B		Vozni smjer B → A	
	(smijer prema nazivu pruge)		(smijer suprotan od naziva pruge)	
	Najveća dopuštena dužina voza	Kolosijeci za prihvatanje najdužih vozova	Najveća dopuštena dužina voza	Kolosijeci za prihvatanje najdužih vozova
	[m]		[m]	
1	2	3	4	5
DG - Bijelo Polje - Bar				
Bijelo Polje	694	3. 4. i 5.	694	3. 4. i 5.
Kruševo	657	2. i 3.	669	2. i 3.
Mijatovo Kolo	553	2. i 3.	556	2. i 3.
Mojkovac	505	2. 3. i 4.	506	2. , 3. i 4.
Trebaljevo	573	1. i 2.	572	1. i 2.
Kolašin	601	3. i 4.	601	3. i 4.
Kos	592	2. i 3.	594	2. i 3.
Trebešica	578	3. i 4.	577	3. i 4.
Lutovo	532	2. i 3.	532	2. i 3.
Bratonožići	508	2. i 3.	509	2. i 3.
Bioče	510	1. i 2.	507	1. i 2.
Podgorica	665	4. 5. 6. 7. i 8.	635	3. 4. 5. 6. 7. i 8.
Golubovci	589	2. 3. i 4.	598	2. 3. i 4.
Zeta	595	2. i 3.	594	2. i 3.
Virpazar	698	2. 3. i 4.	687	2. 3. i 4.
Sutomore	569	2. i 3.	590	2. i 3.
Bar	700	1. 2. i 3.	700	1. 2. i 3.
Nikšić - Podgorica				
Nikšić	610	2.	610	2.
Ostrog (STO)	532	3.	532	3.
Danilovgrad	537	1.2.3.	537	1.2.3.
Spuž	620	3.	620	3.
Podgorica	628	4. 5. 6. 7. i 8.	632	3. 4. 5. 6. 7. i 8.
Podgorica Tuzi - DG				
Podgorica	665	4. 5. 6. 7. i 8.	635	3. 4. 5. 6. 7. i 8.
Tuzi	641	3.	642	3.

Prilog 6. Spisak putnih prelaza

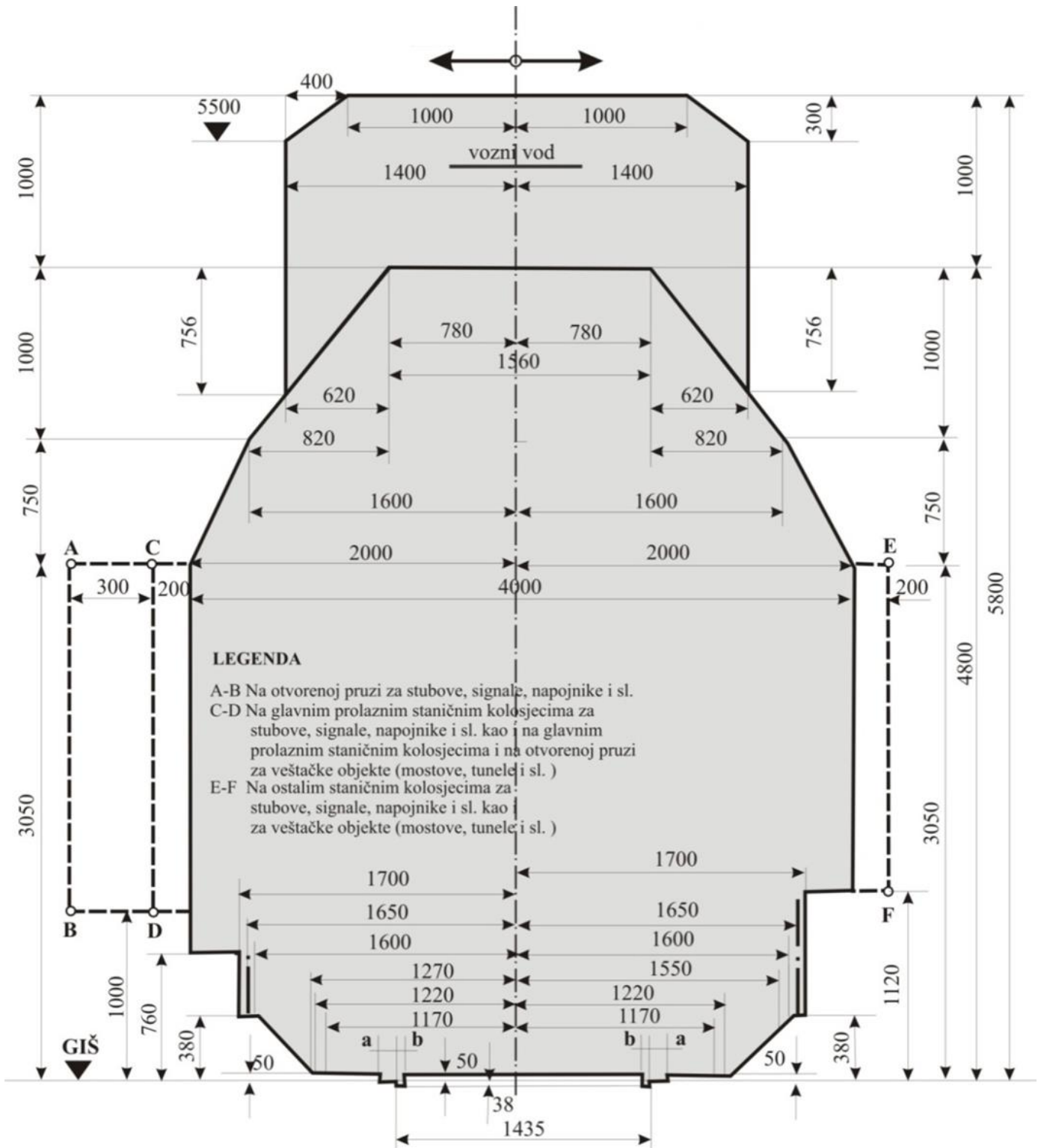
Rb.	Naziv putnog prelaza	Stacionaža putnog prelaza	Pruga/Dionica pruge	Način osiguranja
1.	Zagorič	402+281/ 53+623	Podgorica – Bar / Nikšić - Podgorica	Automatski – nailaskom voza
2.	Cijevna	411+660	Podgorica – Bar	Automatski – nailaskom voza
3.	Mahala	414+241	Podgorica – Bar	Automatski – nailaskom voza
4.	Vukovci	417+193	Podgorica – Bar	Automatski – nailaskom voza
5.	Morača	419+105	Podgorica – Bar	Automatski – nailaskom voza
6.	Bistrice	422+692	Podgorica – Bar	Automatski – nailaskom voza
7.	Virpazar	433+136	Podgorica – Bar	Automatski – nailaskom voza
8.	Šušanj	452+039	Podgorica – Bar	Automatski – nailaskom voza
9.	Mušovina	0+000	Nikšić - Podgorica	Automatski – nailaskom voza
10.	Kličevo	2+082	Nikšić - Podgorica	Automatski – nailaskom voza
11.	Dabovići	14+364	Nikšić - Podgorica	Saobraćajnim znacima na putu i zonom potrebne preglednosti
12.	Ostrog	17+114	Nikšić - Podgorica	Saobraćajnim znacima na putu i zonom potrebne preglednosti
13.	Šobajići	21+014	Nikšić - Podgorica	Saobraćajnim znacima na putu i zonom potrebne preglednosti
14.	Bare Šumanovića	22+687	Nikšić - Podgorica	Saobraćajnim znacima na putu i zonom potrebne preglednosti
15.	Slap	26+429	Nikšić - Podgorica	Automatski – nailaskom voza
16.	Pažići ²	33+776	Nikšić - Podgorica	Saobraćajnim znacima na putu i zonom potrebne preglednosti
17.	Sekulići	34+939	Nikšić - Podgorica	Automatski – nailaskom voza
18.	Ždrebaonik ³	35+419	Nikšić - Podgorica	Saobraćajnim znacima na putu i zonom potrebne preglednosti
19.	Kopito Petrovića	36+589	Nikšić - Podgorica	Automatski – nailaskom voza
20.	Kruščice	37+596	Nikšić - Podgorica	Automatski – nailaskom voza
21.	Ljutotuk	37+964	Nikšić - Podgorica	Saobraćajnim znacima na putu i zonom potrebne preglednosti
22.	Martinići	39+014	Nikšić - Podgorica	Automatski – nailaskom voza
23.	Prentina glavica	40+257	Nikšić - Podgorica	Automatski – nailaskom voza
24.	Podglavica	42+119	Nikšić - Podgorica	Saobraćajnim znacima na putu i zonom potrebne preglednosti
25.	Burum	42+908	Nikšić - Podgorica	Automatski – nailaskom voza
26.	Mlin-Spuž ⁴	44+114	Nikšić - Podgorica	Saobraćajnim znacima na putu i zonom potrebne preglednosti
27.	Šunjine	44+716	Nikšić - Podgorica	Automatski – nailaskom voza
28.	Pričelje	45+880	Nikšić - Podgorica	Automatski – nailaskom voza
29.	Donje šume	46+766	Nikšić - Podgorica	Saobraćajnim znacima na putu i zonom potrebne preglednosti

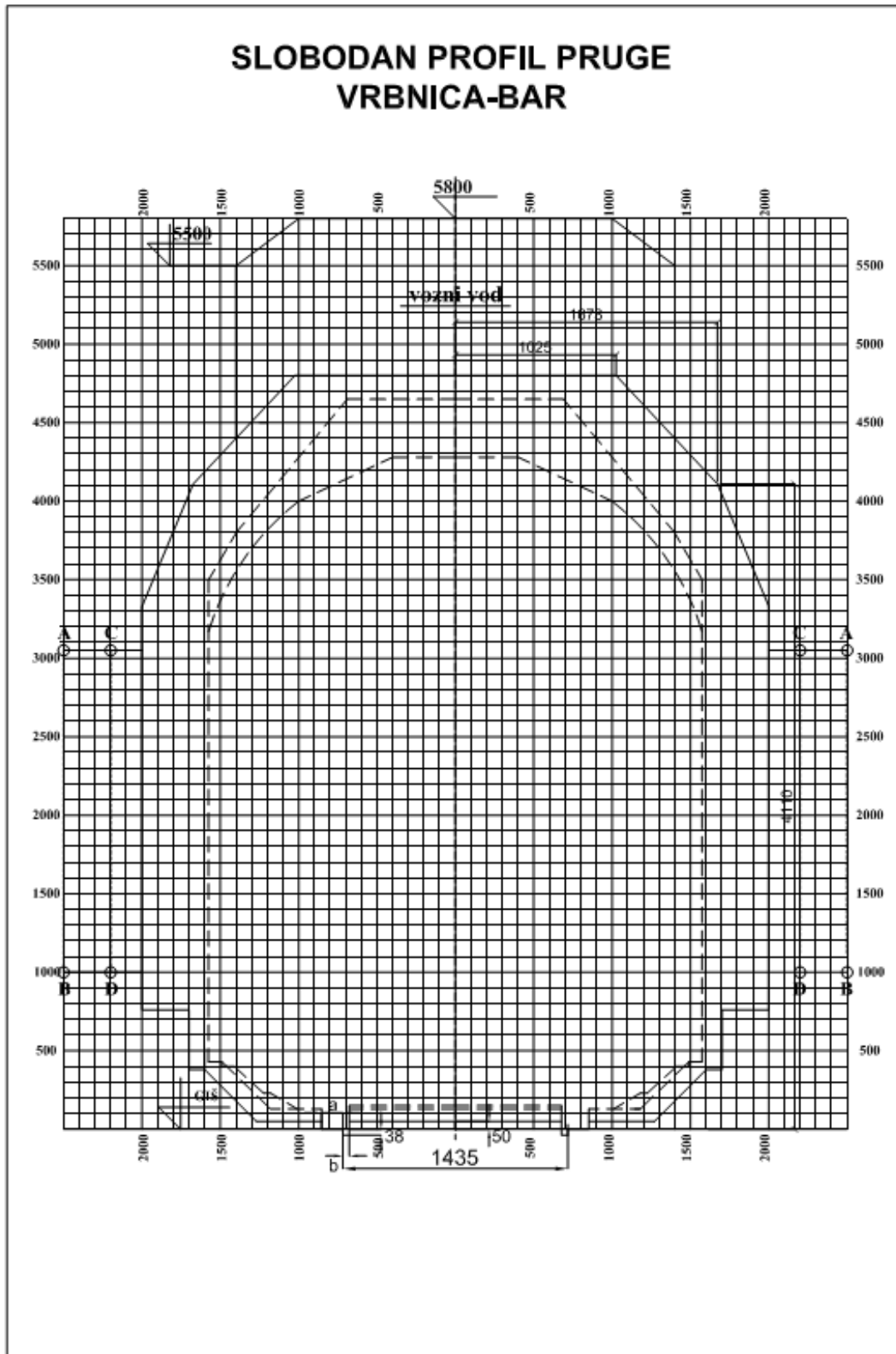
^{2, 3, 4} Putni prelazi “Pažići”, “Ždrebaonik” i “Mlin-Spuž” će se ukinuti kada se izgradi alternativni prelaz van nivoa pruge, odnosno podvožnjak. Ispred istih se svi vozovi zaustavljaju.

IZJAVA O MREŽI 2023.

30.	Laze Radevića	48+126	Nikšić - Podgorica	Saobraćajnim znacima na putu i zonom potrebne preglednosti
31.	Duklja	51+590	Nikšić - Podgorica	Automatski – nailaskom voza
32.	Zagorič 2	52+689	Nikšić - Podgorica	Automatski – nailaskom voza
33.	Putni prelaz 1	4+665	Podgorica - Tuzi	Saobraćajnim znacima na putu i zonom potrebne preglednosti
34.	Putni prelaz 2	5+850	Podgorica - Tuzi	Saobraćajnim znacima na putu i zonom potrebne preglednosti

Prilog 7. Skica slobodnog profila GB

IZJAVA O MREŽI 2023.

Prilog 8. Mjerodavni nagib i otpor pruge

Pružna dionica	Vozni smjer A → B			Vozni smjer B → A		
	Mjerodavan nagib		Mjerodavan otpor pruge [daN/t]	Mjerodavan nagib		Mjerodavan otpor pruge [daN/t]
	Uspon [%]	Pad [%]		Uspon [%]	Pad [%]	
1	2	3	4	5	6	7
1. Državna granica - Bijelo Polje - Bar						
Državna granica – Bijelo Polje	8	5	8	5	8	5
Bijelo Polje – Kruševo	18	6	19	6	18	7
Kruševo - Mijatovo Kolo	18	0	19	0	18	0
Mijatovo Kolo – Mojkovac	16	10	19	10	16	12
Mojkovac – Trebaljevo	18	0	19	0	18	0
Trebaljevo – Kolašin	17	2	18	2	17	3
Kolašin – Kos	2	17	3	17	2	20
Kos – Trebešica	0	24	0	24	0	26
Trebešica – Lutovo	0	24	0	24	0	26
Lutovo – Bratonožići	0	24	0	24	0	26
Bratonožići – Bioče	0	24	0	24	0	25
Bioče – Podgorica	2	25	4	25	2	25
Podgorica – Golubovci	0	6	0	6	0	6
Golubovci – Morača	0	1	0	1	0	1
Morača – Zeta	0	1	0	1	0	2
Zeta – Vranjina	0	1	0	1	0	1
Vranjina – Virpazar	1	2	2	2	1	3
Virpazar – Crmnica	8	0	8	0	8	0
Crmnica – Sutomore	4	3	5	3	4	4
Sutomore – Bar	0	8	0	8	0	8
1. Nikšić - Podgorica						
Nikšić – Ostrog	0	3	0	3	0	3
Ostrog – Danilovgrad	1	25	2	25	1	26
Danilovgrad – Spuž	8	7	8	7	8	7
Spuž – Podgorica	7	6	8	6	7	7
2. Podgorica – Tuzi – Državna granica						
Podgorica – Tuzi	6	7	6	7	6	8
Tuzi – Državna granica	6	7	7	7	6	7

Prilog 9. Sistem elektrifikacije

Prilog 10. Spisak pruga koje ispunjavaju uslove za upravljanje vučnim vozilima u jednoposjedu

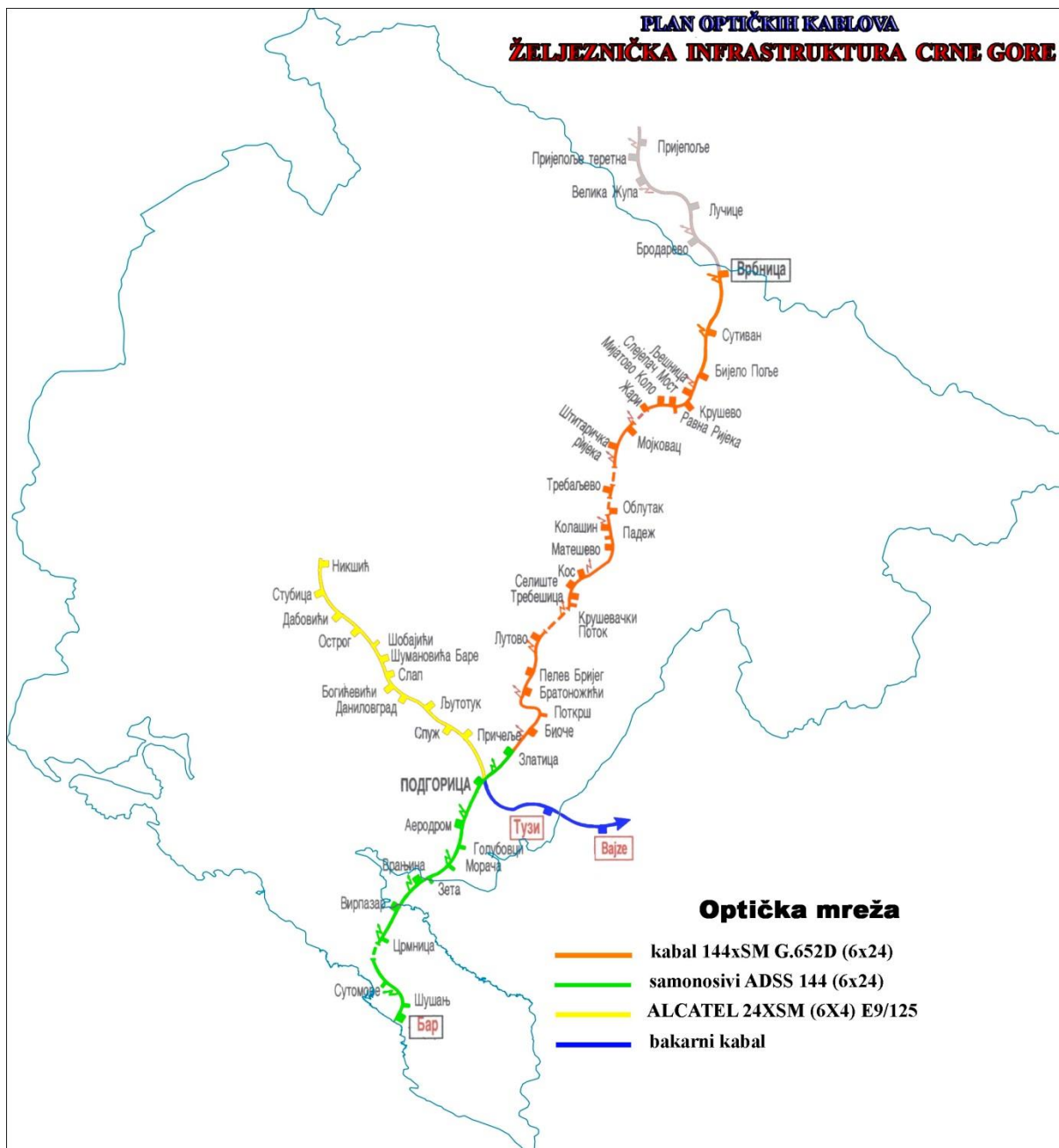
Naziv pruge	Napomena
Podgorica – Bijelo Polje – drž. granica sa Srbijom i obratno	Vučna vozila teretnog voza moraju biti posjednuta, pored mašinovođe i pomoćnikom mašinovođe
Podgorica – Nikšić i obratno	Na dionici Nikšić – Danilovgrad i obratno vučna vozila teretnog voza moraju biti posjednuta pored mašinovođe i pomoćnikom mašinovođe
Bar – Podgorica i obratno	
Podgorica – drž. granica sa Albanijom (Bajze) i obratno	

Prilog 11. Spisak vučnih vozila koja ispunjavaju uslove za upravljanje u jednoposjedu

Vrsta vučnog vozila	Vrsta vozila	Serijska vozila
Elektro	Lokomotive	441, 461
	Motorni vozovi	412/416, CAF CIVITY Ostali EMV koji su konstruktivno prilagođeni jednoposjedu
Dizel	Lokomotive	642, 643, 644 ⁵ , 661 ⁶ i 744

⁵, ⁶ Samo ako vuku voz sa kraćim krajem naprijed

Prilog 12. Vrste i trase optičkih kablova

Prilog 13. Pregled opremljenosti pruga auto - stop uređajima

Pruga	km položaj početne balize i oznaka signala	km položaj početne balize i oznaka signala
Bijelo Polje –Bar	km 295+215 Pau-92	km 453+071 PFu-2
Bar – Bijelo Polje	km 455+430 FO-1	km 299+065 PAu-91
Podgorica – Tuzi	km405+289 Ao-6	km 12+000 PPu-92
Nikšić –Podgorica	km 1+348 Fu-91	km 54+8 Pnu -94
Podgorica – Nikšić	km 45+408 PFu-91	km 1+349 Au-91
Tuzi – Podgorica	km 15+120 PFu-91	km 406+037 Au-93

IZJAVA O MREŽI 2023.

Prilog 14. Pregled službenih mjesta za prijem i otpremu putnika

Službeno mjesto	Status	Nadzorna stanica
1	2	3
Bijelo Polje - Bar		
Aerodrom	stajalište	
Bar	stanica	
Bijelo Polje	stanica	
Bioče	ukrsnica	Podgorica
Bratonožići	ukrsnica	Trebešica
Crmnica	stajalište	
Golubovci	stanica	
Kolašin	stanica	
Kos	ukrsnica	Kolašin
Kruševački Potok	stajalište	
Kruševo	ukrsnica	Bijelo Polje
Lutovo	ukrsnica	Trebešica
Lješnica	stajalište	
Mateševo	stajalište	
Mijatovo Kolo	ukrsnica	Bijelo Polje
Mojkovac	stanica	
Morača	stajalište	
Oblutak	stajalište	
Padež	stajalište	
Pelev Brijeg	stajalište	
Podgorica	stanica	
Podkrš	stajalište	
Ravna Rijeka	stajalište	
Selište	stajalište	
Slijepač Most	stajalište	
Sutivan	stajalište	
Sutomore	stanica	
Štitarička Rijeka	stajalište	
Šušanj	stajalište	
Trebaljevo	ukrsnica	Mojkovac
Trebešica	stanica	
Virpazar	stanica	
Vranjina	stajalište	
Zeta	ukrsnica	Virpazar
Zlatica	stajalište	
Žari	stajalište	
Nikšić - Podgorica		
Nikšić	stanica	
Stubica	stajalište	
Dabovići	stajalište	
Ostrog	ukrsnica	Nikšić
Šobajići	stajalište	

IZJAVA O MREŽI 2023.

Šumanovića bare	stajalište	
Slap	stajalište	
Danilovgrad	stanica	
Ljutotuk	stajalište	
Spuž	ukrsnica	
Pričelje	stajalište	
Podgorica	stanica	

Prilog 15. Pregled kolskih vaga

Pruga	Stanica	Nosivost vage (t)	Dužina Vage (m)
Bar – Bijelo Polje	Bar – III rejonska grupa	100 t	20 m
Bar – Bijelo Polje	Bijelo Polje	100 t	20 m
Nikšić – Podgorica	Nikšić	100 t	20 m

Prilog 16. Pregled mjerača tovarnog profila

Pruga	Stanica	Mjerač tovarnog profila
Bar – Bijelo Polje	Bar	Postoji
Bar – Bijelo Polje	Bar – III rejonska grupa	Postoji
Bar – Bijelo Polje	Podgorica	Postoji
Bar – Bijelo Polje	Bijelo Polje	Postoji
Nikšić – Podgorica	Nikšić	Postoji
Podgorica - Tuzi	Tuzi	Postoji

IZJAVA O MREŽI 2023.

Prilog 17. Pregled tovarnih rampi za utovar i istovar tereta

Službeno mjesto	Vrsta rampe	Lokacija/kolosjek	Dimenzije (d/š/v)	Materijal
Bar	Bočna	Ia manipulativni	65/16,35/1,1	betonska
Sutomore	Bočna	I magacinski	16/9,55/1,1	betonska
Virpazar	Bočna	I kolosjek	20/12/1,1	betonska
Golubovci	Bočna	I kolosjek	15,30/9,6/1,1	betonska
Podgorica	Bočna	18 magacinski kolosjek	151/15,20/1,1	kamena
Mojkovac	Bočna	I kolosjek	80/15/1,1	betonska
Kolašin	Bočna	I kolosjek	42/9/1,1	betonska
Bijelo Polje	Bočna	Ia magacinski kolosjek	60/20/1,1	betonska
Tuzi	Bočna	I kolosjek	40/15,2/1,1	betonska
Nikšić	Bočna	I magacinski	27,7/9,5/1,1	betonska
	Čeona	15 kolosjek	27,7/9,5/1,1	betonska

IZJAVA O MREŽI 2023.

Prilog 18. Planirani radovi na rekonstrukciji i sanaciji željezničke infrastrukture

1) Željeznička pruga Beograd - Bar

R b	Naziv projekta	Relacija	Rok za završetak	Planirani početak	Planirani zatvor pruge	Planirani završetak
1.	Rehabilitacija 10 mostova:	Vrbnica - Državna granica	30 mjeseci	I kvartal 2023	1.50*	IV kvartal 2025
	1. Lim III (km 289+460,48)	Kruševo – Mijatovo Kolo			5.00-5.30	
	2. Ljubovida (km 311+510,59)	Mojkovac - Trebaljevo			5.30-6.00	
	3. Tara I (km 321+953,64)	Kolašin - Kos			6.00-6.30	
	4. Skrbusa (km 343+704,98)	Kolašin - Kos			6.00-6.30	
	5. Tara III (km 346+903,46)	Kos - Trebešica			6.00-6.30	
	6. Vučji Potok (km 358+076,67)	Trebešica - Lutovo			5.00-5.30	
	7. Kruševački potok (km 367+421,95)	Trebešica - Lutovo			5.00-5.30	
	8. Dubocica (km 369+504,39)	Bratonožići - Bioče			5.00-5.30	
	9. Mala Rijeka (km 385+489,39)	Zeta - Virpazar			4.30**	
2.	Rekonstrukcija tunela:	Kruševo – Mijatovo Kolo	30 mjeseci	I kvartal 2023	5.00-5.30	IV kvartal 2025
	1. Tunel br. 154 (km 310+533,32)	Kruševo – Mijatovo Kolo			5.00-5.30	
	2. Tunel br. 156 (km 312+650,53)	Mijatovo Kolo – Mojkovac			5.00-5.30	
	3. Tunel br. 157 (km 314+413,28)	Mojkovac - Trebaljevo			5.30-6.00	
	4. Tunel br. 165 (km 326+972,98)	Mojkovac - Trebaljevo			5.30-6.00	
	5. Tunel br. 167 (km 328+125,98)	Mojkovac - Trebaljevo			5.30-6.00	
	6. Tunel br. 169 (km 329+545,74)	Lutovo - Bratonožići			5.00-5.30	
	7. Tunel br. 215 (km 370+545,80)	Lutovo - Bratonožići			5.00-5.30	
3.	Remont pruge:	Lutovo - Bratonožići	30 mjeseci	I kvartal 2023	5.00-5.30	IV kvartal 2025
	• Lutovo – Bratonožići (km 369+983,98 – km 378+749,92)	Ukrsnica Bratonožići			5.00-5.30	
	• ukrsnica Bratonožići (km 378+749,92 – km 379+527,02)	Bratonožići - Bioče			5.00-5.30	
	• Bratonožići – Bioče (km 379+527,02 – km 389+192,17)	Ukrsnica Bioče			5.00-5.30	
	• ukrsnica Bioče (km 389+192,17 – km 389+940,80)					

IZJAVA O MREŽI 2023.

R b	Naziv projekta	Relacija	Rok za završetak	Planirani početak	Planirani zatvor pruge	Planirani završetak
4.	Sanacija 3 čelična mosta		30 mjeseci	I kvartal 2023		IV kvartal 2025
	1. Vujisća most (km 312+557,93)	Kruševo – Mijatovo Kolo			5.00-5.30	
	2. Rudnica (km 320+183,86)	Mijatovo Kolo – Mojkovac			5.00-5.30	
	3. Kosorski Žlijeb (km 391+846,06)	Bioče - Podgorica			5.00	

*Na graničnoj pruzi Prijepolje teretna (Vrbnica) - Bijelo Polje planirani zatvor pruge za vrijeme saobraćaja međunarodnih brzih vozova 430 i 431 odobravaće se između istih (3.30h) odnosno u trajanju od 5 sati, za vrijeme kad ovi vozovi ne saobraćaju u zavisnosti od saobraćajne situacije (telegramski).

**Zatvori pruge odobravaće se u vremenu od 5 sati (telegramski).

IZJAVA O MREŽI 2023.

Prilog 19a. Rokovi za izradu godišnjeg reda vožnje 2022./2023.

Faza	Tijelo	Rok
Planiranje okvirnih međunarodnih trasa vozova	UI	10.01.2022.
Redovan rok za predaju zahtjeva za dodjelu trasa za godišnji red vožnje	ŽP	12.12.2021. - 11.04.2022.
Izrada nacрта reda vožnje	UI/ŽP	12.04.2022.- 11.07.2022.
Objavljivanje nacрта reda vožnje	UI	12.07.2022.
Primjedbe na nacrt reda vožnje	ŽP/ostali	13.07.2022. – 16.08.2022.
Postupak usaglašavanja	UI/ŽP	18.08.2022. – 31.08.2022.
Definisanje reda vožnje prema zahtjevima pristiglim u redovnom roku	UI	01.09.2022.
Predaja zahtjeva za dodjelu trasa nakon redovnog roka	ŽP	12.04.2022. – 17.10.2022.
Definisanje reda vožnje prema zahtjevima pristiglim nakon redovnog roka	UI	07.11.2022.
Krajnji rok za prihvatanje konačne ponude za dodijeljene kapacitete		11.11.2022.
Stupanje na snagu reda vožnje	UI	11.12.2022.

IZJAVA O MREŽI 2023.

Prilog 19b. Rokovi za izmjenu i dopunu godišnjeg reda vožnje 2022./2023.

Datum predaje zahtjeva za izmjenu i dopunu godišnjeg reda vožnje	Datum primjene izmjena i dopuna godišnjeg reda vožnje	Rok za dodjelu kapaciteta
12.12.2022.	06.02.2023.	20 dana prije primjene izmjena i dopuna
20.02.2023.	17.04.2023.	
12.04.2023.	11.06.2023.	
10.07.2023.	04.09.2023.	
08.08.2023.	02.10.2023.	

Prilog 20. Vrijednost faktora za naročite pošiljke (F_{np})

Za naročite pošiljke F_{np} se izračunava na sljedeći način:

Usluge	F_{np}
Saglasnost drugih ŽP-a	1,1
Dozvoljena maksimalna brzina voza $V_{max}=60\text{km/h}$	1,2
Pokretanje i zaustavljanje voza ne smije biti naglo, o čemu vozno osoblje mora biti obaviješteno "Opštim nalogom"	1,2
Pratioce pošiljke treba upozoriti na ličnu sigurnost pri prelazu na elektrificirane pruge i uručiti im izjavu datu u prilogu I Pravilnika 20 sa potvrdom potpisa	1,2
Po kolosjeku sa peronima voziti 20 km/h, peroni bez putnika, robe i materijala	1,2
Pri kontrolisanju mjera prisustvuje odgovorni radnik službe za održavanje pruge (nadzornik pruge, referent donjeg stroja)	1,3
Prevoz u redovnim teretnim vozovima	1,3
Željeznička vozila koja saobraćaju na sopstvenim točkovima ako ne nose znak RIV ili RIC, kao i vozila koja nisu uvrštena u park ŽICG (nova kola, lokomotive vučene i na sopstveni pogon i privatna kola)	1,3
Tovari čije su tovarne jedinice povezane u svežnjeve (koje se mogu ugibati), na primjer: okruglo betonsko gvožđe i slična roba koja prelazi dužinu više od 36 m	1,3
Pošiljke čija dužina prelazi preko stožera obrtnog postolja kola više od 6,5 m. U ovom slučaju se dodaju štitna kola prema odredbama tačke 7.3. Priloga II RIV-a (Sveska 1)	1,3
Zabranjen prevoz pored tovarnih rampi, pored nastrešnica i ispod tovarnih kontrolnih profila	1,5
Na stanicama ne smiju biti zauzeti susjedni kolosjeci najmanje na 15 m od međika	1,5
Obavezno uzemljenje naročite pošiljke na elektrificiranim prugama izvodi se prema odredbama Pravilnika 20 (prilog II)	1,5
Kroz sve stanice prolaz samo po glavnim kolosjecima	1,5
Vožnja preko skretnice u skretanje brzinom od $V_{max}=20\text{km/h}$	1,5
Prevoz pošiljke obavezno prati radnik tehničke kolske struke na svojoj dionici, odmah provjerava stanje pošiljke i po potrebi sam određuje lagane vožnje u ostrim krivinama, odnosno preko skretnica u skretanje	1,5
Pošiljka čije su dimenzije unutar granica tovarnog profila pruge, ali ne zadovoljavaju propisani razmak između tovara (vozila) i tovarnog profila pruge, određen po odredbama Sveske 1 Priloga II Pravilnika RIV (Prilog III ovog pravilnika)	1,5
Kola sa više od 8 osovina, kada su tovarena, pa i ako nose znak RIV	1,5
Predmeti koji se ne mogu prevesti do uputne stanice bez pretovara, ako pojedinačno teže više od 25 tona, ili su natovarena na kola sa spuštenim podom	1,5
Pošiljke koje na elektrificiranim prugama ne mogu da zadovolje propisane sigurnosne razmake između najjisturenijih djelova svoje mase i djelova kontaktne mreže pod naponom	1,5
Tovar šina, gvožđa, čelika ili sličnih stvari nepovezanih (koje se ne ugibaju) dužine preko 36 m tovarenih na dvojna ili više kola bez obrtnjeva (Propisi o tovaranju kola, Sveska 1, Prilog II Pravilnika RIV)	1,5
Pošiljke tovarene na dvojna ili više kola sa obrtnjima koja nisu vezana kvačilima na zavrtnanj ili pomoću umetnutih kola, na primjer: <ul style="list-style-type: none"> – krutim kvačilom, – umetnutim kolima koja su krutim kvačilom povezana sa tovarnim kolima i sa jedne i sa druge strane, 	1,5

IZJAVA O MREŽI 2023.

– samim tovarom pogodnog oblika tako pričvršćenim na obrtnjima da može da prenosi sile tegljenja i odbojne sile	
---	--

Za ostale naročite pošiljke zaključivaće se posebni ugovori između ŽICG i operatera, shodno kriterijumima Pravilnika 20 o prevozu naročitih pošiljaka.

Prilog 21. Pregled kolosjeka namijenjenih za gariranje kola/garnitura

Stanica	Kolosjeci na kojima se vrši naplata gariranja	Kolosjeci na kojima je besplatno gariranje
Bijelo Polje	1, 2, 3, 4, 5 i 6	7
Podgorica	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8	9, 10, 11 i 12
Bar	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9	10, 11, 12, 13 i 14
Nikšić	1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7	10 i 12
Tuzi	1, 2, 3 i 4	5

Prilog 22a. Pregled primarnih uzroka kašnjenja vozova

Primarni uzroci kašnjenja vozova (ŽICG)	
Red broj	Naziv
1.	Čeka na dopuštenje
2.	Čeka na ulaznom signalu
3.	Dispečersko naređenje
4.	Zakašnjenje nastalo krivicom zaposlenog kod upravljača infratsrukture
5.	Smanjenje brzine na zahtjev upravljača infrastrukture
6.	Uručivanje naloga vozu
7.	Kvar na staničnom SS uređaju
8.	Zatvor pruge od strane upravljača infrastrukture
9.	Kvar na putnom prelazu
10.	Kvar na KM
11.	Kvar na telekomunikacionim uređajima
12.	Produženo bavljenje pružnih vozila
13.	Lagane vožnje
14.	Neplanirani zatvor pruge
15.	Prsnuće šine
16.	Deformacija kolosjeka
17.	Tehnička neispravnost skretnica
18.	Sudar, nalet i iskliznuće pružnih vozila
19.	Kvar SS i TK uređaja
20.	Produženje predviđenog zatvora (više od 30 minuta)
21.	Izbjegnuto sudar, nalet i iskliznuće pružnih vozila

Prilog 22b. Pregled primarnih uzroka kašnjenja željezničkog prevoznika

Primarni uzroci kašnjenja vozova (željeznički prevoznik)	
Red broj	Naziv
1.	Povećana frekvencija putnika
2.	Čeka na osoblje željezničkog prevoznika
3.	Čeka na lokomotivu ili motornu garnituru
4.	Kašnjenje nastalo krivicom zaposlenog željezničkog prevoznika
5.	Čišćenje vagona na zahtjev željezničkog prevoznika
6.	Neispravnost vagona
7.	Popravka na vagonu bez otkvačivanja
8.	Neispravnost uređaja za grijanje
9.	Promjena sastava na zahtjev željezničkog prevoznika
10.	Intervencija pripadnika MUP-a na zahtjev vozopratnog osoblja
11.	Čeka na manevarsku lokomotivu
12.	Kvar vučnog vozila / garniture
13.	Smjena osoblja željezničkog prevoznika
14.	Prolazni kvar na lokomotivi / garnituri
15.	Čeka zbog sastavljanja voza
16.	Vaganje
17.	Prevoz naročite pošiljke
18.	Zaustavljanje radi hlađenja kočionih papuča
19.	Kvar vučnog vozila voza
20.	Kvar vagona u vozu
21.	Prekid vazdušnog voda kočionog sistema
22.	Prolazak voza pored signala koji daje signal da je dalja vožnja zabranjena
23.	Nedopušten prolazak voza kroz službeno mjesto gdje je morao stati

Prilog 22c. Pregled primarnih uzroka kašnjenja vozova

Primarni uzroci kašnjenja (spoljni uticaji)	
Red broj	Naziv
1.	Državne potrebe
2.	Voz primljen sa kašnjenjem od druge željezničke uprave
3.	Odbijen prijem voza od druge željezničke uprave
4.	Čekanje na vozopratno osoblje druge željezničke uprave
5.	Voz neispravno sastavljen od druge željezničke uprave
6.	Izbacivanje neispravih vagona druge željezničke uprave
7.	Izbacivanje pogrešno upućenih vagona druge željezničke uprave
8.	Zakašnjenje zaposlenog druge željezničke uprave
9.	Klizanje ili odron terena
10.	Poplava ili bujica
11.	Sniježni nanosi, lavine i usovi
12.	Gusta magla i kiša
13.	Požar u pojasu pruge
14.	Ispadanje iz voza
15.	Uskakanje ili iskakanje iz voza
16.	Zadržavanje voza od strane pripadnika MUP-a
17.	Zadržavanje voza od strane carinsko inspekcijskih organa
18.	Zloupotreba pomoćne kočnice
19.	Intervencija hitne pomoći
20.	Lom uređaja na putnom prelazu
21.	Kamenovanje voza
22.	Otuđenje opreme ili uređaja u vlasništvu infrastrukture

Prilog 22d. Pregled sekundarnih uzroka kašnjenja vozova

Sekundarni uzroci kašnjenja	
Red broj	Naziv
1.	Čeka na ukrštanja
2.	Čeka zbog preticanja
3.	Čeka na odjavu
4.	Čeka vezu zakašnjelog voza
5.	Produženo zadržavanje u stanici zbog čekanja na redovni prolazak
6.	Čeka se na lokomotivu ili garnituru iz obrta
7.	Čeka na vezu voza ili po zahtjevu prevoznika
8.	Čeka na osoblje željezničkog prevoznika iz obrta
9.	Zakašnjenje prouzrokovano kvarom vučnog vozila drugog voza
10.	Veza voza (putnika ili bruta) od druge željezničke uprave
11.	Zloupotreba pomoćnih kočnica na drugom vozu
12.	Vanredni događaj drugog voza

Prilog 22e. Pregled uzroka kašnjenja vozova zbog vanrednog događaja koji su u istražnom postupku

Uzroci kašnjenja vozova nastalih zbog vanrednih događaja, koji su u istražnom postupku	
Red broj	Naziv
1.	Sudar vozova
2.	Nalet vozova
3.	Iskliznuće voza
4.	Požar i eksplozija
5.	Iskliznuće i nalet voza pri manevrisanju
6.	Na putnom prelazu osiguran saobraćaj SS uređajima
7.	Na putnom prelazu osiguran saobraćaj drumskim saobraćajnim znacima
8.	Vanredni događaj na otvorenoj przi
9.	Vanredni događaj u službenom mjestu
10.	Ekološki incident
11.	Druge ozbiljne nesreće
12.	Raskinuće voza
13.	Oštećenje KM
14.	Izbjegnuto sudar vozova
15.	Izbjegnuto naleta
16.	Presjek skretnice
17.	Izbjegnuto vanredni događaj na otvorenoj pruzi
18.	Izbjegnuto vanredni događaj u službenom mjestu
19.	Izbjegnuto iskliznuće voza
20.	Druge izbjegnute nesreće